

Askim & Spydeberg
SPAREBANK

Årsberetning 2019

Årsberetning 2019

for Askim & Spydeberg Sparebank

Innhold

Tillitsvalgte i Askim & Spydeberg Sparebank	side 4
Årsberetning 2019	side 5 - 13
Årsregnskap 2019	side 14 -17
Kontantstrømoppstilling	side 18
Noter til regnskapet	side 19 - 57
Regnskapstall siste 5 år	side 58
Regnskapstall i % av GFVK siste 5 år	side 59
Uavhengig revisors beretning	side 60 - 62

Tillitsvalgte i Askim & Spydeberg Sparebank

Styret

Per Morten Ødegaard - *styrets leder*
Ann Lovise Haugland - *nestleder*
Bente Lind
Per Kristian Stai
Hege Spenning
Børre V. Skjolden
Morten Dahl - *ansattes representant*
Gry Anette Moen - *ansattes representant*

Varamedlemmer

Linda Stensby
Øyvind Key Kristiansen
Jane Andersen Glende

Generalforsamling

Aud Hilde Herland - *leder*
Bente Mosling Haugen - *nestleder*

Kundevalgte

Astrid Margrete Enersen
Lars Holene
Dag Eriksen
Liv Torill Solberg
Geir Gjønnes
Martha Mjølnerød

Valgt av egenkapitalbeviserne

Lloyd Lilleng
Line Tronstad
Josef Filtvedt
Anne Sofie Hoff
Gisle Gudim
Cathrin Anfinnsen Thon
Thorbjørn Werner
Tom Kristian Kolberg

Ansattvalgte

Lillian Bystrøm
Bente Jacobsen
Marie Vikeby
Petter Agnalt
Mona Arnesen Heen
Ole Kristian Baggetorp

Kommunevalgte

Knut Espeland
Per Christian Anfinnsen

Årsberetning 2019 for Askim & Spydeberg Sparebank

Om virksomheten

Askim & Spydeberg Sparebank er, etter fusjonen 1. april 2015, en videreføring av bankvirksomheten Askim Sparebank, som ble etablert i 1888, og den innfusjonerte bankvirksomheten Spydeberg Sparebank som ble etablert i 1859. Det er således lange banktradisjoner som videreføres i den fusjonerte banken.

Askim & Spydeberg Sparebank er en sparebank i henhold til Finansforetaksloven kapittel 1, samt de forskrifter som gjelder for sparebanker. Banken har kontorer i kommunene Askim, Spydeberg, Ski og As og har sitt hovedkontor i Askim. Banken eier sine kontorlokaler i Askim og Spydeberg, mens banken leier lokaler til kontorene i Ski og As. Bankens markedsområde er Østfold og Akershus.

Banken har en profil som retter seg mot personmarkedet, jord- og skogbruk, små og mellomstore bedrifter, samt offentlig sektor i primærområdene.

Askim & Spydeberg Sparebank er banken der du treffer mennesker. Banken legger stor vekt på å være en pålitelig, fleksibel og offensiv samarbeidspartner for sine kunder. Personlig oppfølging og god rådgiving er viktig for oss i Askim & Spydeberg Sparebank.

Konsernet Askim & Spydeberg Sparebank består av morselskapet Askim & Spydeberg Sparebank og datterselskapet Estator Eiendomsmegling AS som driver sin virksomhet under merkevarenavnet "Aktiv Eiendomsmegling Follo". Askim & Spydeberg Sparebank eier 66 % av aksjene i selskapet Estator Eiendomsmegling AS og 48,33 % av aksjene i selskapet Sparebankenes Eiendomsmegler AS.

Rammebetingelser

Bankens rammebetingelser er i hovedsak fastsatt i Finansieringsvirksomhetsloven, samt forskrifter fra Finansdepartementet, Finanstilsynet og Bankenes Sikringsfond.

Askim & Spydeberg Sparebank er en lokal, selvstendig sparebank. Banken har utstedt egenkapitalbevis som eies av Sparebankstiftelsen Askim (59,37 %), Sparebankstiftelsen Spydeberg (28,38 %) og andre egenkapitalbevisiere (12,25 %).

Askim & Spydeberg Sparebank er sterkt lokalt forankret gjennom generalforsamlingens sammensetning. Medlemmene i generalforsamlingen er valgt av innskyterne, egenkapitalbevisierne, Askim kommune, Spydeberg kommune og de ansatte.

Askim & Spydeberg Sparebank opererer i et marked med sterk konkurranse fra lokale aktører, landsdekkende aktører og banker som utelukkende tilbyr sine tjenester via internett. Dessuten konkurrerer Askim & Spydeberg Sparebank med banker som kun opererer i Norge via filialer. Ved å organisere bankvirksomhet i Norge som filial kan også den norske utlånsvirksomheten innregnes i kapitalkravene i det landet hovedkontoret hører hjemme. Ettersom Norge har de strengeste kapitalkravene i Europa medfører dette at Askim & Spydeberg Sparebank må konkurrere med banker som, sammenlignet med norske banker, har lavere kapitalkrav. Dette er en konkurransevidning til fordel for utenlandske banker som kun opererer via filial i Norge.

Finansskatt, dvs. skatt på arbeid i form av ekstra arbeidsgiveravgift på 5 %, ble innført for norske banker med virkning fra 2017. Askim & Spydeberg Sparebank skaper, i likhet med alle andre Eika banker, arbeidsplasser i sine lokale markedsområder. Innføringen av

finansskatt gjør det vanskeligere å beholde lokale arbeidsplasser i fremtiden.

Generelt om norsk økonomi 2019

Norsk fastlands-økonomi opplevde videre oppgang i 2019. BNP-veksten for Fastlands Norge endte trolig på 2,5 %.

I arbeidsmarkedet bedret situasjonen seg gjennom fjoråret, selv om man registrerer en utflating mot slutten av året. Sysselsettingen økte og arbeidsledigheten ble ytterligere redusert. Inflasjonen og kjerneinflasjonen endte begge på 2,2 % etter at kraftprisene falt fra et høyt nivå i 2018. Foretaksinvesteringene viste en bred oppgang gjennom 2019 samtidig som oljeinvesteringene økte. Oljeinvesteringene vokste med anslagsvis 14,2 % i 2019, den høyeste veksten siden 2013.

En kombinasjon av et solid konjunkturbilde, inflasjon over målet og en svak krone, gjorde at sentralbanken benyttet muligheten til å heve styringsrenten fra 0,75 % ved inngangen til året til 1,5 % fra 19. september 2019.

Renteøkningene fra Norges Bank kan ha bidratt til at veksten i husholdningenes forbruk ble lavere i 2019 sammenlignet med 2018, til tross for høyere reallønnsvekst og gode vilkår i arbeidsmarkedet. Boligmarkedet virket også å være i balanse med moderat prisvekst, samtidig som gjeldsveksten blant husholdninger fortsatte å falle. Det er flere grunner til at boligprisveksten har kommet ned i 2019. Boliglånsforskriften er videreført, høyere boliglånsrenter og den høye igangsettingen av nye boliger har gitt økt tilgang på boliger i markedet. Dessuten har forskrift for forbrukslån og opprettelse av et gjeldsregister trolig også virket inn.

Norsk økonomi ser ut til å være på vei inn i en konjunkturnøytral situasjon med inflasjon og ledighet nær normale nivåer. Det er forventet at veksten i fastlands-BNP vil komme ned mot trendvekst som er 2 % når oppgangen i oljeinvesteringene er forbi i 2020. Det er også forventet at Norge blir preget av høyere renter og lavere forbruk her hjemme, samt svak vekst ute.

Strategisk samarbeid og eierskap

Eika Alliansen

Askim & Spydeberg Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 68 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 MRDNOK, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Eika en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

LokalbankAlliansen

9. januar 2018 sa Askim & Spydeberg Sparebank, sammen med 10 andre lokalbanker, opp sine avtaler med Eika Gruppen AS og dets datterselskaper. De fleste av avtalene har tre års oppsigelsestid. Dette medfører at avtalene, f.eks. hva angår dataleveranser, opphører 31.12.2021.

Hovedbegrunnelsen for Askim & Spydeberg Sparebank sin oppsigelse var et ønske om å påvirke Eika Alliansen til å gjøre en strategisk retningsendring. De 10 bankene som meldte seg ut av Eika alliansen skisserte tre målbilder; en banksentrisk IT-utvikling, et betydelig lavere kostnadsnivå og en allianse hvor bankene har lik innflytelse

og interesselikheter. Det var ikke mulig å få til en slik strategisk retningsendring i Eika Alliansen.

Askim & Spydeberg Sparebank har derfor, sammen med de 10 andre bankene, etablert sin egen allianse, LokalbankAlliansen. De 10 bankene som i dag utgjør alliansen er Aasen Sparebank, Askim & Spydeberg Sparebank, Drangedal Sparebank, Nidaros Sparebank, Selbu Sparebank, Sparebanken DIN, Sparebank 68° Nord, Stadsbygd Sparebank, Tolga – Os Sparebank og Ørland Sparebank. Askim & Spydeberg Sparebank har undertegnet en samarbeidsavtale med de øvrige bankene i LokalbankAlliansen. LokalbankAlliansen har etablert et alliansebyggingsprogram med 5 hovedprosjekter og en rekke delprosjekter. Det forberedes og legges til rette for en utgang fra Eika Alliansen pr. 1. januar 2022 med et godt produktsortiment og gode og kostnadseffektive IT-løsninger. Ved inngangen til 2020 har LokalbankAlliansen konstatert at fremdriften er iht. plan. LokalbankAlliansen skal ved bruk av bankenes ressurser, rekruttering av egne medarbeidere til sitt selskap og kontinuerlig kunnskapsinnhenting skape et utviklingsorientert fagmiljø som evner å skape merverdi for lokalbanker og lokalsamfunn over hele landet. LokalbankAlliansen vil arbeide for et økt samarbeide innenfor norsk sparebankvesen og vil etablere samarbeide med produktselskaper og leverandører på tvers av andre allianser og samarbeidskonstellasjoner.

LokalbankAlliansens verktøy for å realisere alliansens strategi er selskapet LokalbankSamarbeidet (LB Samarbeidet AS). Dette selskapet ble etablert høsten 2019 med hovedkontor i Trondheim. Selskapet har ved inngangen til 2020 egne ansatte og innleide ressurser som til sammen utgjør 3,5 årsverk.

Eika Boligkreditt

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 66 lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 100 milliarder kroner og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for lokalbankenes boliglånporteføljer.

Markedsområde

Bankens markedsområde er Østfold og Akershus.

Askim & Spydeberg Sparebank har en sterk posisjon i Indre Østfold, med hovedvekt på Askim kommune, Spydeberg kommune og Skiptvet kommune. Askim kommune og Spydeberg kommune ble en del av den nye storkommunen, Indre Østfold Kommune, fra 1. januar 2020. Det er ikke forventet at ny storkommune på kort sikt vil påvirke bankens drift, verken i positiv eller negativ retning. Askim & Spydeberg Sparebank er imidlertid opptatt av at ny storkommune skal legge til rette for ytterligere vekst og utvikling i regionen gjennom en mer helhetlig utvikling av Indre Østfold som region. Bedrifter må få muligheter til å etablere seg og vokse i Indre Østfold uten å måtte se til andre regioner for etablering eller muligheter for vekst. Regionen har vekst i antall innbyggere. Flere utbyggingsprosjekter for boliger er igangsatt i 2019, i tillegg til at det er mange spennende utbyggingsprosjekter for boliger under planlegging. Østfoldbadet, Indre Østfolds største turistattraksjon, har investert MNOK 150 i nytt 25 meters basseng og nytt uteområde med basseng. På Brennemoen har regionen fått nytt hotell som tilbyr hotell, møte- og konferanse fasiliteter man tidligere måtte ut av regionen for å finne. Detaljhandel med fysiske lokaler er en bransje som har hatt sviktende inntjening over tid. Til tross for dette er det vært flere nyetableringer, både i Askim og på Brennemoen. Utbyggingen av E18 har imidlertid stoppet opp. Den siste delen fra den gamle fylkesgrensa til Vinterbro gjenstår. E18 vil utvilsomt være et aktivum for Indre Østfold når utbyggingen er ferdig, men det vil dessverre ennå ta lang tid før dette er en realitet.

Askim & Spydeberg Sparebank er godt etablert med avdelingskontorer på Ski og Ås med Follo spesielt, som markedsområde. Follo er ett av Norges mest sentrale vekstområder.

Byggingen av «Follobanen», nytt dobbeltspor for jernbanen mellom Ski og Oslo S, er godt i gang. Follo vil bli enda mer attraktivt som vekstområde når «Follobanen» er ferdig. Dessverre har prosjektet blitt forsinket med ca. 1 år. Uansett vil det åpne seg helt nye muligheter for Follo når reisetiden mellom Ski og Oslo S blir mindre enn 15 minutter.

Det er et stort og tradisjonsrikt universitetsmiljø i Ås med utspring i det som en gang het Norges Landbrukshøgskole, nå NMBU.

Det akademiske miljøet i regionen styrkes ytterligere når Norges Veterinærhøgskole flytter fra Oslo til Ås i 2020. Ski og Ås er dessuten blitt utpekt til å være regionbyer for Oslo.

Askim & Spydeberg Sparebank har, og skal ha, en aktiv rolle i utviklingen i bankens markedsområde, men primært i Indre Østfold og Follo. Vi mener at mye ligger til rette for god vekst og utvikling også i årene som kommer.

Eiendomsmegling

Askim & Spydeberg Sparebank eier 66% av aksjene i Estator Eiendomsmegling AS. Selskapet markedsføres under navnet Aktiv Eiendomsmegling Follo. Aktiv Eiendomsmegling Follo driver sin virksomhet i nabolokalene som Askim & Spydeberg Sparebank leier i Torvgården på Ski. Eiendomsmevlervirksomheten har i 2019 vært med på å styrke og videreutvikle bankens posisjon i Follo, gjennom synergieffekter både for bank- og meglervirksomheten.

Bruk av boligkredittforetak

Askim & Spydeberg Sparebank har i 2019 finansiert en betydelig andel av utlån gjennom Eika Boligkreditt. De lån som er formidlet til Eika Boligkreditt i 2019 har i stor grad blitt etablert fortløpende ved opprettelse av nye kundeforhold eller refinansiering av løpende lån.

Arbeidsmiljø, kompetanse og sosiale forhold

Sykefraværet i banken var i 2019 på 2,3 % (2018 på 3,2 %) av total arbeidstid. Av dette sykefraværet var det seks sykefravær som var lengre enn 2 uker. Til sammenligning var det fem sykefravær som varte lengre enn 2 uker i 2018. Bankens vurdering er at årsaken til langtidsfraværet i liten grad skyldes forhold på arbeidsplassen. Banken er svært fornøyd med at sykefraværet er lavt og at det ligger godt under bransjens gjennomsnitt. Dette til tross, så jobbes det med å redusere fraværet ytterligere, og ikke minst, opprettholde sykefraværet på et lavt nivå.

I tråd med bankens strategi om profesjonell rådgivning og høy servicegrad overfor kundene, er det et kontinuerlig fokus på å styrke de ansattes kompetanse. En stor andel av bankens ansatte har, gjennom de siste årene, styrket sin kompetanse gjennom fullføring av Autorisasjonsordningen for finansiell rådgivning (AFR), Godkjenningsordningen for forsikringsrådgivere (GOS), autorisasjonsordningen for kreditt, dagligbanksertifisering og/eller internsertifisering for bedriftsrådgivere.

Fokuset i 2019 har blant annet bestått i å fullføre den nye autorisasjonsordningen innenfor kreditt. Her har alle bankens kredittrådgivere nå fullført dette.

I løpet av 2019 ble det introdusert et nytt program for autorisering også innenfor personforsikring. Askim & Spydeberg Sparebank har også meldt seg inn i denne ordningen og vil gjennomføre autorisasjon på våre etablerte rådgivere innen overgangsordningen lukkes i juli 2020.

Denne type kompetansebygging skjer i hovedsak via Finansnæringens autorisasjonsordninger (Finaut) og/eller Eika-skolen.

Det har ikke vært eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Bankens sikkerhetsrutiner bedømmes som gode.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt. Samarbeidet med de ansattes tillitsvalgte har fungert bra og bidratt positivt til driften. Bedriftshelsetjeneste og oppfølging av nødvendige tiltak innenfor HMS ivaretas gjennom avtale med ekstern leverandør kombinert med nødvendige interne tiltak.

Likestilling og diskriminering

Bankens 53 fast ansatte er fordelt på 35 kvinner og 18 menn. Banken har 4 vikarer, to av disse er engasjert via bemanningsbyrå, pr. 31.12.2019. Bankens vikarer er fire kvinner og en mann. Bankens ledelse består av seks menn og tre kvinner. Bankens styre har fire kvinnelige og fire mannlige medlemmer. Banken jobber bevisst med å oppfylle de samfunnsmessige forventningene om likestilling i bankens ledelse og styre.

I forbindelse med stillingsutlysning, avlønning, regulativer, mulighet til deltidsstillinger med videre, er kjønne likestilt. Næringen har en felles ambisjon om en forbedring av likelønns situasjonen i finansbransjen, hvor de blant annet har etablert likestillingsindikatorer for finanssektoren.

Ansettelsesutvalget fungerer etter intensjonen og ivaretar dermed interessene for likestilling mellom kjønne.

Banken har nulltoleranse for diskriminering og har aldri opplevd å ha noen saker knyttet til diskriminering.

Banken og lokalsamfunnet

Banken har i 2019 vært en vesentlig bidragsyter til lokalsamfunnet i bankens markedsområder.

Samlet sponsorstøtte og gaver utgjør MNOK 4,2 i 2019.

I tillegg kan det nevnes at Sparebankstiftelsen Askim og Sparebankstiftelsen Spydeberg til sammen har bidratt med MNOK 5,9 i gaver i 2019. Banken har i 2019 støttet store kulturarrangement som «Rockefestivalen» i Spydeberg, «Kraftfestivalen» i Askim og «Småfolk-festivalen», «Bønder i By'n», og «Julegateåpning» i Askim. Disse arrangementene har etablert seg som faste innslag i kulturlivet i Indre Østfold. Banken er opptatt av mangfoldet og støtter derfor også en rekke lag og foreninger som «Askimbyen», «Småbyen Spydeberg», «Bygdedagen i Skiptvet», «Askim Kulturhus», «Uka i Ås», «Ås kulturhus» og «Mørk's barneteater» og «Skiløpet» i Ski som alle er med på å skape aktivitet i de ulike lokalsamfunnene.

Banken har hatt og har en betydelig sponsorvirksomhet knyttet til idrettslag, fotballklubber, håndballklubber og lignende i alle av bankens markedsområder.

Ungdommens bankstyre

Askim & Spydeberg Sparebank har stort fokus på barn og unge. For å kunne forstå barn og unges behov og ønsker knyttet til bank og banktjenester, etablerte banken i 2016 Ungdommens Bankstyre. Ungdommens Bankstyre har i 2019 hatt 6 medlemmer, i alderen 14-18 år. Ungdommens Bankstyre er bankens ambassadør ut mot barn og ungdom. Den viktigste oppgaven er likevel å være sparringspartner for banken slik at banken tilbyr de riktige produktene og tjenestene til denne kundegruppen.

Ungdommens Bankstyre har hatt eget budsjett i 2019. Ungdommens bankstyre sitt budsjett har i 2019 i all hovedsak blitt benyttet til å bidra til en ny BMX bane i Spydeberg. BMX banen vil åpne i mars 2020.

Forskning og utvikling, FoU

Banken har ikke pågående FoU-aktiviteter og har ingen kostnadsførte utgifter av betydning knyttet til dette.

Samfunnsansvar

Banken har egen redegjørelse for samfunnsansvar tilgjengelig på bankens hjemmeside, asbank.no.

Samfunnsengasjement i bankens markedsområder, Indre Østfold og Follo, står svært sentralt i strategien til Askim & Spydeberg Sparebank sin lokalbank virksomhet.

Ytre miljø

Bankens virksomhet har i begrenset grad påvirkning på det ytre miljø. Det er ikke iverksatt tiltak av betydelig omfang for å redusere miljøbelastningen.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. I denne vurderingen er det sett hen til bankens sunne økonomiske drift, finansielle stilling, samt styrets vurdering av framtidsutsiktene. Etter styrets oppfatning gir årsregnskap og årsberetning en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av bankens virksomhet og økonomiske stilling.

Maskoten vår: Hugo er maskoten til Giraffklubben, vår kundeklubb for barn fra 0-12 år.

Redegjørelse for årsregnskapet

Driftsresultatet

Resultatet av ordinær drift etter skatt endte på MNOK 105,5 for regnskapsåret 2019, mot MNOK 85,4 for regnskapsåret 2018. Dette er en økning på MNOK 20,1, sammenlignet med regnskapet for 2018. Banken har i 2019, sammenlignet med 2018, økning i netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på MNOK 28,2 og provisjonsinntekter og inntekter på betalingstjenester på MNOK 10,7, tilsammen MNOK 38,9. Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler har i 2019 økt med MNOK 3,5 sammenlignet med 2018. Bankens lønns- og generelle administrasjonskostnader er tilnærmet uendret i 2019 sammenlignet med 2018. Banken kostnadsførte i første kvartal 2018 omstillingspakker på MNOK 3 med tillegg av arbeidsgiveravgift og finansskatt, til sammen MNOK 3,6. Banken har ingen tilsvarende kostnad i 2019. Bankens andre driftsutgifter er fra 2018 til 2019 redusert med MNOK 1,5. Tap på utlån til kunder er kostnadsført med MNOK 29,5 i 2019. Til sammenligning var tap på utlån til kunder kostnadsført med MNOK 11,3 i 2018. Banken har i 2019 inntektsført gevinster på MNOK 1 knyttet til aksjer definert som anleggsmidler.

Netto rente- og kredittprovisjoner

I kroner økte netto rente- og provisjonsinntekter i 2019 med MNOK 28,2, fra totalt MNOK 164,8 i 2018 til totalt MNOK 193 i 2019. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GVFK) har netto rente- og kredittprovisjonsinntekter økt fra 1,98 % per 31.12.2018 til 2,16 % per 31.12.2019. Volumvekst, kombinert med bedre marginer, både på innskudd fra og utlån til kunder, er hovedårsaken til forbedringen i netto rente- og provisjonsinntekter. Det har over tid vært et svært lavt rentenivå som har lagt press på både utlåns- og innskuddsmarginene. I forbindelse med renteøkningene som har kommet fra Norges Bank i siste halvdel av 2018 og 2019 har det vært mulig å øke både utlåns- og innskuddsmarginene noe, og dette har styrket bankens inntjening.

Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

Andre gebyrer og provisjonsinntekter økte med MNOK 10,7 i 2019 sammenlignet med 2018. Målt i % av GVFK økte gebyrer og provisjonsinntekter fra 0,67 % i 2018 til 0,75 % i 2019. Provisjonsinntekter fra kredittformidling økte med MNOK 6,2, noe som kan forklares med volumvekst og styrking av marginen på lån formidlet til Eika Boligkreditt. Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter økte med MNOK 1 mens provisjonsinntekter fra formidlet verdipapirforvaltning er uendret. Gebyrer og provisjonsinntekter på betalingsformidling økte med MNOK 3,3 i 2019 sammenlignet med 2018.

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester

Bankens provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester økte med MNOK 0,7 i 2019 sammenlignet med 2018. Økte kostnader knyttet til «VIPPS» er hovedårsaken til kostnadsøkningen.

Netto verdiendring og gevinst tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler

Forvaltningen av obligasjonsporteføljen utføres av Sparebank1 Kapitalforvaltning AS. Forvaltningen utføres i henhold til mandat fra Askim & Spydeberg Sparebank. I 2019 har banken netto inntektsført MNOK 2,7 i verdiendringer og netto realiserte gevinster på beholdningen av rentebærende verdipapirer. Til sammenligning kostnadsførte banken MNOK 1,2 i verdiendringer og netto realiserte tap på beholdningen av rentebærende verdipapirer i 2018. Per 31.12.2019 har obligasjonsporteføljen en ikke inntektsført gevinst på MNOK 1,8, mot en ikke inntektsført gevinst på MNOK 2,3 per 31.12.2018.

Banken har i deler av året hatt plasseringer i pengemarkeds- og obligasjonsfond som har vært definert som omløpsmiddel og bokført til markedsverdi. Alle plasseringer i pengemarkeds- og obligasjonsfond er solgt i 2019, slik at banken ikke eier denne type verdipapirer per 31.12.2019. Banken har inntektsført til sammen MNOK 0,4 i avkastning på plasseringer i pengemarkeds- og obligasjonsfond i 2019. I 2018 utgjorde avkastning på plasseringer i pengemarkeds- og obligasjonsfond MNOK 0,6.

Tidligere nedskrivninger på finansielle derivater er reversert med MNOK 0,9 i 2019. Til sammenligning ble tidligere nedskrivninger på finansielle derivater reversert med MNOK 1 i 2018.

Andre driftsinntekter

Banken har i tillegg til egen virksomhet tre leietakere i bankbygget i Askim. Det leies ut lokaler til Sparebankenes Eiendomsmegler AS, Dr. Randersgate Legesenter og Tannlegene Heyden og Berg. Per 31.12.2019 har banken et kontorlokale på ca. 250 kvm som ikke er utleid. Banken fremleier også et mindre areal kontorlokaler i Torvgården på Ski. Samlede leieinntekter for 2019 utgjør MNOK 0,9 (MNOK 0,9 i 2018).

Andre driftskostnader

Banken samlede driftskostnader eksklusiv tap var i 2019 på MNOK 111,5 mot MNOK 111,9 i 2018. Samlede driftskostnader er redusert med MNOK 0,4 (0,4 %) fra 2018 til 2019. Til sammenligning ble kostnadene på redusert med MNOK 2,3 (- 2 %) fra 2017 til 2018.

Bankens lønnskostnader er redusert med MNOK 0,8 fra 2018 til 2019. Årsaken til reduserte lønnskostnader er bortfall av en engangseffekt på MNOK 3 knyttet til omstillingspakker kostnadsført i 2018. Banken har ingen tilsvarende kostnad i 2019. Banken har i 2019 kostnadsført og utbetalt bonus på TNOK 20 pr. årsverk for oppnådd kundetilfredshet høyere enn bonuskravet. Resultatbonus på TNOK 20 pr. årsverk med tillegg av feriepenger, arbeidsgiveravgift og finansskatt er avsatt i regnskapet pr. 31.12.2019. Resultatbonus for 2019 vil bli utbetalt i 2020. I sum

er det kostnadsført TNOK 40 i bonus pr. årsverk med tillegg av feriepenger, arbeidsgiveravgift og finansskatt i regnskapet for 2019. Til sammenligning ble det avsatt resultatbonus på TNOK 20 pr. årsverk med tillegg av feriepenger, arbeidsgiveravgift og finansskatt for regnskapsåret 2018. Det ble i 2018 ikke utbetalt bonus knyttet til kundetilfredshet.

For regnskapsåret 2019 er det i desember 2019 kostnadsført og utbetalt bonus stor TNOK 100 til adm. banksjef. I regnskapet for 2018 ble det utbetalt og kostnadsført TNOK 100 i bonus for 2018 til adm. banksjef.

Bankens pensjonskostnader reduseres med MNOK 0,1 fra 2018 til 2019. Pensjonskostnadene er knyttet til innskuddsbasert pensjonsordning for alle bankens ansatte, AFP og usikrede pensjonsordninger for tidligere banksjef i Spydeberg Sparebank og adm. banksjef i Askim & Spydeberg Sparebank. Pensjonsforpliktelsen knyttet til usikret ordning økte med MNOK 1,9 i 2019.

Bankens sosiale kostnader reduseres med MNOK 0,2 fra 2018 til 2019. Kostnadsreduksjonen skyldes i hovedsak bortfall av avsatt arbeidsgiveravgift og finansskatt på omstillingspakker kostnadsført i 2018, til sammen TNOK 570. Banken har ingen tilsvarende kostnad i 2019. Finansskatt som ble innført med virkning fra 1. januar 2017 belaster regnskapet for 2019 med MNOK 2,3.

Bankens administrasjonskostnader har økt med MNOK 2,5 fra 2018 til 2019.

Formuesskatt har tidligere år vært bokført under «skatt på ordinært resultat». Formuesskatt vil fra og med 2019 bli kostnadsført som en «administrasjonskostnad». Kostnadsført formuesskatt for 2019 utgjør MNOK 1,95, noe som forklarer en vesentlig del av kostnadsøkningen fra 2018.

Banken har hatt økning i kostnader knyttet til kjøp av IT-tjenester av SDC i København. Denne kostnadsøkningen kommer som en kombinasjon av økt fakturering i DKK men også en svak NOK. Banken har gjennom hele 2. halvår brukt betydelige ressurser på antihvitvask arbeidet, noe som har resultert i økte administrasjonskostnader, blant annet knyttet til innleide vikarer via bemanningsbyrå.

Målt i % av GFVK utgjør lønn, pensjoner, sosiale kostnader og administrasjonskostnader 1,04 % per 31.12.2019 mot 1,10 % pr. 31.12.2018.

Avskrivningene er redusert med inntektsføring av negativ goodwill. Avskrivninger på driftsmidler utgjør MNOK 4,8, mens inntektsføring av badwill utgjør MNOK 2,8, slik at netto avskrivninger utgjør MNOK 2.

Driftskostnader fast eiendom er redusert med MNOK 0,8 fra 2018 til 2019. Reduksjon i planlagt vedlikehold er årsaken til kostnadsreduksjonen.

Andre driftskostnader er redusert med MNOK 0,8 fra 2018 til 2019.

I sum er bankens kostnader redusert med MNOK 0,4 (- 0,4 %) fra 2018 til 2019. Korrigert for kostnadsførte omstillingspakker i 2018, i sum MNOK 3,6, så har banken en kostnadsøkning fra 2018 til 2019 på MNOK 3,2 (2,8 %).

Styret er fornøyd med at banken endte opp med tilnærmet uendrede kostnader i 2019, sammenlignet med 2018. Både styret og administrasjonen må i tiden fremover fortsette arbeidet med målrettet kostnadseffektivisering av bankdriften.

Banken har gjennom 2018 og første halvdel av 2019, sammen med ti andre Eika banker i LokalbanksAlliansen, vært i dialog med Eika Alliansen vedr. blant annet kostnadsutviklingen på IT som LokalbanksAlliansen mener ikke vil være bærekraftig over tid. Bankens vurdering er at Eika gjennom kostnadskutt i grunnpakken, løpende drift og forvaltning og handlingsplan for 2019 til en viss grad har tatt innover seg de 10 bankene sine synspunkter vedr. siste års kostnadsutvikling i Eika Alliansen.

LokalbanksAlliansen og Eika Alliansen ble likevel ikke enige slik at LokalbanksAlliansen har satt i gang arbeidet med å revurdere avtaler med andre leverandører med hensyn til behov og kostnader. Sist men ikke minst må banken optimalisere bruk av egne ressurser slik

at banken i sum får kostnadsnivå som er konkurransedyktig også i fremtiden.

Tap og tapsavsetninger på utlån og garantier

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert å være i samsvar med retningslinjene fra Finanstilsynet. Prinsippene for behandling av misligholdte lån og tilhørende tapsnedskrivninger er beskrevet i note 2. Banken har i 2019 bokført netto tap på utlån og garantier på til sammen MNOK 29,5 (0,33 % av GFVK) mot TNOK 11,3 (0,14 % av GFVK) i 2018. Tap på utlån til kunder har i all hovedsak kommet i form av nedskrivninger på syv engasjement, mens det er tre engasjementer der det er kostnadsført tap og tapsavsetninger i intervallet MNOK 0,5 – MNOK 0,7. Reduksjon i nedskrivninger på grupper av utlån er i 2019 bokført med til sammen MNOK 5,1, som reduserer bankens kostnadsførte tap på utlån til kunder i 2019 med tilsvarende beløp. Nedskrivninger på grupper av utlån er redusert i 2019 med bakgrunn økte individuelle nedskrivninger. Det er ingen spesielle årsakssammenhenger til knyttet til tap på utlån til kunder. Se for øvrig avsnittet «kredittrisiko» i den delen av dette dokument der styret redegjør for «Risikoforhold» samt note 6 til årsregnskapet 2019.

Gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler

Banken har i 2019 inntektsført MNOK 1 i netto verdiendringer og gevinster knyttet til verdipapirer som er anleggsmidler. MNOK 0,6 er knyttet til restoppgjør ved salg av VISA til Visa Inc.

Balansen

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen økte i 2019 med MNOK 514,7 (5,93 %), til sammenligning MNOK 667 (8,31 %) i 2018.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte i 2019 med MNOK 222 (3,55 %), til sammenligning MNOK 324 (5,4 %) i 2018. Innskuddene dekker ved årsskifte 84,9 % av brutto utlån, mot 87,9 % forrige år. Askim & Spydeberg Sparebank har som målsetting at innskudd minimum skal dekke 82 % av brutto utlån.

Brutto utlån

Brutto utlån på egen balanse økte i 2019 med MNOK 515 (7,25 %), til sammenligning MNOK 497 (7,52 %) i 2018.

Økningen i utlån på egen balanse på MNOK 515 i 2019 fordelte seg med en økning på MNOK 372 (7,35 %) på utlån til personmarkedet mens utlån til næringslivskunder økte med MNOK 143 (7,00 %). Ved årsskiftet hadde banken formidlet en utlånsportefølje i Eika Boligkreditt på til sammen MNOK 3.815. Bankens utlånsvekst i Eika Boligkreditt i 2019 endte på MNOK 374 (10,87 %). Hensyntatt utlånsporteføljen i Eika Boligkreditt er bankens totale utlånsvekst i 2019 på MNOK 889 (8,43 %).

Til sammenligning var samlet utlånsvekst i 2018 MNOK 875 (9,04 %).

Samlet utgjør individuelle nedskrivninger på utlån, nedskrivninger på grupper av utlån og spesifisert og uspesifisert avsetninger på garantiansvar MNOK 85,2 per 31.12.2019 mot MNOK 58,2 per 31.12.2018.

Samlede nedskrivninger på utlån til kunder utgjør 1,02 % av brutto utlån. Nedskrivninger på grupper av utlån utgjør MNOK 25,9 som er 0,44 % av brutto utlån.

Styret mener at tapsavsetningene som er foretatt pr. 31.12.2019 for å være tilstrekkelige i forhold til bankens risiko på utlån og garantier.

Garantier

Banken har per 31.12.2019 stilt garantier for til sammen MNOK 169,4 mot MNOK 221 per 31.12.2018.

Garantier overfor kunder fordeler seg med MNOK 59,7 i betalingsgarantier, MNOK 36,1 i kontraktsgarantier, MNOK 1,2 i skattegarantier, samt MNOK 12,6 i andre garantier.

Det er foretatt spesifiserte avsetninger på garantiansvar på til sammen MNOK 7,2 samt uspesifiserte avsetninger på garantiansvar på til sammen MNOK 0,2 per 31.12.2019. Garantiene har god risikospredning og er generelt godt sikret etter de samme retningslinjer som for utlån.

I tillegg har banken garantiansvar overfor Eika Boligkreditt pålydende MNOK 59,8 per 31.12.2019. Garantiansvaret overfor Eika Boligkreditt var per 31.12.2018 MNOK 128.

Verdipapirer

Banken har ingen beholdninger av omløpsaksjer, egenkapitalbevis eller pengemarkeds- og obligasjonsfond per 31.12.2019.

Forvaltningen av obligasjonsporteføljen utføres av Sparebank1 Kapitalforvaltning. Forvaltningen utføres i henhold til mandat. Mandatet er i tråd med bankens retningslinjer for forvaltning av og handel med verdipapirer. Styret i banken har fastsatt maksimumsrammer for disse aktivitetene. Det foretas en løpende kontroll og rapportering, slik at virksomheten holdes innenfor gitte rammer.

Bankens beholdning av rentebærende obligasjoner har en bokført verdi på MNOK 815,1 per 31. desember 2019. Historisk kostpris på bankens beholdning av rentebærende obligasjoner er MNOK 815,5. Pålydende på bankens beholdning av rentebærende obligasjoner er MNOK 814. Rentebærende obligasjoner er nedskrevet med MNOK 0,4 pr. 31.12.2019.

31.12.2018 var beholdningen av rentebærende obligasjoner bokført til MNOK 725,5. Beholdningen av rentebærende obligasjoner var da nedskrevet med MNOK 1,2.

Porteføljen av unoterte anleggsaksjer er bokført til en verdi på MNOK 272,7 som tilsvarer historisk kostpris med fradrag av nedskrivninger på MNOK 0,8. Det er ikke bokført nedskrivninger på unoterte anleggsaksjer i 2019. Av den totale beholdning av anleggsaksjer utgjør aksjer i Eika Boligkreditt AS MNOK 217 og aksjer i Eika Gruppen AS MNOK 43,3. Disse to aksjepostene utgjør 95,5 % av bankens totale beholdning av anleggsaksjer.

Banken har også aksjer og andeler i tre forskjellige eiendomsfond. Disse aksjene har en bokført verdi på TNOK 46 som tilsvarer antatt markedsverdi 31.12.2019. Beholdningen av aksjer og andeler i eiendomsfond er i sum nedskrevet med TNOK 511 pr. 31.12.2019.

Egenkapital, soliditet og kapitaldekning

Banken gjennomførte egenkapitalemisjon høsten 2018. Det var både en offentlig emisjon og en ansattemisjon. Det har ikke vært gjennomført noen egenkapitalemisjon i 2019.

Askim & Spydeberg Sparebank fikk i 2017 fastsatt et Pilar II krav på 2,3 % med virkning fra 31.12.2017.

Pilar 2-kravet kommer i tillegg til følgende minstekrav og bufferkrav:

- minstekravet til kapital i pilar 1 på 8 % av beregningsgrunnlaget, hvorav minst 4,5% ren kjernekapital og 6 % kjernekapital i henhold til gjeldende kapitaldekningsregler
- en samlet buffer ut over minstekravet og pilar 2-kravet bestående av ren kjernekapital, for å dekke summen av de til enhver tid gjeldende bufferkrav i pilar 1.

Samlet krav til ren kjernekapital i Askim & Spydeberg Sparebank pr. 31.12.2019 er 14,8 % som består av følgende elementer:

- Minstekrav til ren kjernekapital 4,5 %
- Bevaringsbuffer 2,5 %
- Motsyklisk buffer 2,5 %
- Systemrisikobuffer 3,0 %
- Pilar II 2,3 %

Systemrisikobuffer vil øke med 1,5 %, fra 3,0 % til 4,5 % med virkning fra 31. desember 2022.

Bankens rene kjernekapitaldekning er 19,61 %, kjernekapitaldekning er 21,53 % og kapitaldekning er 23,88 % per 31.12.2019.

Fra og med 1. kvartal 2018 har banken rapportert kapitaldekningstall på konsolidert nivå.

Bankens relative andeler i Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS konsolideres inn når banken beregner kapitaldekningstall på konsolidert nivå.

På konsolidert nivå er ren kapitaldekning 17,46 %, kjernekapitaldekning er 19,35 % og kapitaldekning 21,69 % per 31. desember 2019.

Basel III/CRD IV setter økte krav til egenkapital i banken og særlig til ren kjernekapital. Per 31.12.2019 er Askim & Spydeberg Sparebank en solid bank med en ren kjernekapitaldekning over minimumskravene.

Gjennom disponeringen av årets overskudd overføres MNOK 15,4 til grunnfondskapitalen og MNOK 52,3 til utjevningsfond av bankens resultat etter skatt på MNOK 105,5.

I sum styrker årets resultat bankens rene kjernekapital med MNOK 67,7. Administrasjonen og styret mener at banken er godt rustet for videre vekst men det vil fortsatt være fokus på å opprettholde en tilfredsstillende ren kjernekapitaldekning. Dette skal gjøres gjennom solide resultater, en forsvarlig men konkurransedyktig utbyttepolitikk, balansert utlansvekst og en optimalisering av sammensetningen av egenkapitalinstrumenter; egenkapitalbevis, tilbakeholdt overskudd, hybridkapital og tilleggskapital.

Forhold etter regnskapsårets slutt

Det er ikke oppstått vesentlige forhold etter avslutning av regnskapsåret 31.12.2019 som har innvirkning på bedømmelsen og vurderingen av regnskapet for 2019.

Kontantstrøm

Bankens operasjonelle aktiviteter har en negativ kontantstrøm på MNOK 169,7 i 2019.

Dette skyldes økte utlån til kunder på MNOK 506 og økning i beholdning av verdipapirer på MNOK 78.

I motsatt retning trekker økte innskudd fra kunder på MNOK 221, økt verdipapirgjeld med MNOK 205.

Likviditetsbehovet har blitt dekket ved økte innskudd fra kunder, opptak av obligasjonslån.

Bankens totale kontantstrøm for alle aktiviteter i regnskapsåret 2019 er positiv med MNOK 5,7.

Vi er ukompliserte: – Vi gjør våre kunders økonomiske hverdag enklere, sier Trine Sæther, rådgiver hverdagsøkonomi.

Hele styret fungerer som bankens godtgjørelsesutvalg. Forskrift om godtgjørelsesordninger pålegger styret i ethvert foretak i finanssektoren å fastsette retningslinjer og rammer for en godtgjørelsesordning. Ordningen skal gjelde for hele foretaket, og skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med foretakets risiko på lengre sikt.

Banken har en felles bonusordning for alle fast ansatte, basert på et likt beløp per ansatt, som er innenfor unntaksbestemmelsen i Finanstilsynets rundskriv 15/2014. Det er vedtatt egen instruks for godtgjørelsesutvalget.

Administrerende banksjef leder banken sammen med elleve ledere, som utgjør ledergruppen. Banken er organisert i åtte avdelinger; personmarked, bedriftsmarked, dagligbank, kundesenter, depot, HR, IT og økonomi. For å sikre kvalitet, compliance og risikostyring har banken en risk manager og en kredittsjef, som begge rapporterer direkte til administrerende banksjef.

Risikoforhold

Internkontroll

Kontroll er etablert gjennom årets kontrollhandlinger i arbeidsplan for styret og de rapporter som avgis. Internkontrollen rapporteres av banksjef og gjennomgås av styret. Bankens administrasjon har ansvaret for den daglige risikostyringen. Denne utøves gjennom instruks, rapporter og kontroll.

Finansiell risiko

Summen av de risikoforhold som påvirker banken, og som normalt påvirker enhver bank, er etter styrets oppfatning rettvise presentert i regnskapet for 2019. Til grunn for denne vurdering ligger bankens resultat for året, grunnleggende soliditet gjennom kjernekapital og kapitaldekningsprosent og profilen på de underliggende risikoforholdene for øvrig. For nærmere beskrivelse av ulike finansielle risikoer henvises til note 4, samt avsnittene nedenfor.

Kredittrisiko

Bankens kredittrisiko er spesielt knyttet til utlån, garantier og verdipapirer. Kredittrisikoen ligger i at debitor ikke kan oppfylle sine forpliktelser. For å redusere kredittrisikoen på ovenfor privatkunder følger banken forsvarlig utlånspraksis for boliglån. Nedbetalingslån og fastrentelån er priset etter kundenes økonomi og den sikkerhet som er etablert. Bankens utlån har generelt god sikkerhet.

Utlån til privatkunder utgjør 71,3 % (71,2 % 31.12.2018) av totale utlån på egen balanse. Banken fikk en økning i utlån til privatkunder i 2019 på MNOK 372 (7,3 %) etter en økning i utlån til privatkunder i 2018 på MNOK 303 (6,4 %).

Utlån til næringskunder utgjør 28,7 % (28,8 % 31.12.2018) av totale utlån på egen balanse. Banken fikk en økning i utlån til næringskunder i 2019 på MNOK 143 (7 %) etter en økning på utlån til næringskunder i 2018 på MNOK 194 (10,5 %).

Banken legger opp til en utlansvekst på ca. 8 % i 2020, for både bedriftsmarkedet og privatmarkedet.

Banken har etter fusjonen hatt et volum på misligholdte lån som er noe høyere enn normen for norske banker. Utviklingen av misligholdte lån har, etter styrets vurdering, ikke vært tilfredsstillende gjennom 2019. Volumet av misligholdte lån har i 2019 økt med MNOK 72, fra MNOK 85 ved inngangen til året, til MNOK 157 ved årets slutt. Av misligholdsvolumet på MNOK 85 ved inngangen til 2019 er MNOK 45 fremdeles misligholdt ved årets utgang. Fem middels store engasjementer har hatt likviditetsproblemer i 2019 og står for en økning i misligholdte engasjement på tilsammen MNOK 81 i 2019. Øvrige endringer skyldes i all hovedsak personmarkedets engasjement, i størrelsesorden MNOK 1 – MNOK 3, som ikke har betjent sine boliglån som opprinnelig avtalt.

Tapsutsatte lån har økt fra MNOK 54 per 31.12.2018 til MNOK

Virksomhetsstyring (Corporate governance)

Generalforsamlingen er det øverste styrende organet i Askim & Spydeberg Sparebank. Valg av medlemmer til generalforsamlingen og styre skjer etter innstilling fra valgkomiteer representert av innskyttere og ansatte.

Generalforsamlingen per 31.12.2019 består av 24 medlemmer. 8 medlemmer er valgt av og blant sparebankens kunder, 8 medlemmer er valgt av egenkapitalbeviserne, 6 medlemmer er valgt av de ansatte i banken og 2 medlemmer er valgt av det offentlige. Generalforsamlingen skal påse at banken virker etter sitt formål i samsvar med lovverket, vedtekter og vedtak fattet av generalforsamlingen.

Bankens styre består av seks eksterne medlemmer i tillegg til to ansattvalgt. Styrets overordnede mål er å påse at det skjer en forsvarlig forvaltning av bankens midler. Styret vedtar bankens strategi og fastsetter etiske retningslinjer. Styret fastsetter videre planer og mål, og holder seg løpende orientert om bankens utvikling og omgivelsene. Det er vedtatt egne instruks for styret og administrerende banksjef.

Styret har revisjons- og risikoutvalg, som er et underutvalg av styret og består av fire styremedlemmer. Ingen av ansattes representanter i styret sitter i bankens revisjons- og risikoutvalg. De skal virke som et saksforberedende arbeidsutvalg og støtte styret i utøvelsen av sitt ansvar for regnskapsrapportering, revisjon, internkontroll og den samlede risikostyringen. Hensikten er å øke kvaliteten på styrets arbeid innen disse områdene. Revisjons- og risikoutvalget skal også vurdere revisors uavhengighet. Det er vedtatt egen instruks for revisjons- og risikoutvalget.

65,8 per 31.12.2019. Endringen skyldes i all hovedsak at to engasjementer har gått fra tapsutsatt ved inngangen til 2019 til misligholdt pr. 31.12.2019, noe som reduserer tapsutsatte lån med MNOK 8. Det har imidlertid blitt avdekket tre nye tapsutsatte engasjement på til sammen MNOK 20, noe som bidrar til netto økningen på MNOK 11,8. Både misligholdte og tapsutsatte lån er vurdert i forhold til etablerte sikkerheter og forventet realisasjonsverdi på disse. Styrets vurdering er at verdien på etablerte sikkerheter ved en realisasjon er tilstrekkelig til å dekke alle misligholdte og tapsutsatte engasjement med de nedskrivninger som er gjort i regnskapet 31.12.2019.

Banken praktiserer tett oppfølging av engasjementer som går i mislighold. Misligholdte og tapsutsatte engasjement løftes vekk fra opprinnelig saksbehandler og følges opp av avdeling for spesialengasjement. Purrerutine er utkontraktert til eksternt inkassobyrå. Bankens kjennskap og nærhet til markedet er også vesentlig i tilknytning til vurderingen av kredittrisiko. Banken risiko klassifiserer sine utlån, både til næringskunder og privatkunder. Styret ser med utgangspunkt i nåværende strategi ingen vesentlige endringer i bankens fremtidige kredittrisiko. Styret vurderer kredittrisikoen til å være lav for personmarkedet og verdipapirer og moderat for bedriftsmarkedet.

Renterisiko

Risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens lønnsomhet i ugunstig retning er knyttet til utlån, innskudd og verdipapirer. Renterisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom rentebindingsperioden på eiendelssiden og gjeldssiden i balansen. Av den samlede utlånsmassen utgjør utlån til kunder med fastrente MNOK 186,2. Renterisikoen er redusert gjennom rentebytte-avtaler på til sammen MNOK 208,8 med opprinnelig løpetid på fem og ti år. Avviket mellom utlån til kunder med fastrente og volumet på rentebytteavtalene gjør at banken har en renterisiko knyttet til differansen på MNOK 22,6. I tillegg er det en renterisiko knyttet til asymmetri mellom løpetidsbåndene på lån med fastrente og løpetidsbåndene for rentebytteavtalene.

Innskudd fra kunder løper i sin helhet med flytende rente. Styret vurderer renterisikoen i utlåns- og innskuddsmassen som begrenset.

Bankens obligasjonslån, ansvarlige lån og fondsobligasjonslån løper med flytende rente; fast margin over 3 MND NIBOR i hele løpetiden, samt ny rentefastsettelse og rentebetaling hver 3. måned.

Styret har utarbeidet instruks for plassering og finansiering i verdipapirer og finansinstitusjoner. Renterisikoen i verdipapirer og finansiering er forsøkt dempet med sammensetning av type verdipapirer, volumfordeling og forfalls-spredning.

Styret vurderer renterisikoen i bankens likviditetsplasseringer og lån i obligasjonsmarkedet til å være begrenset.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen må sees i sammenheng med bankens egenkapital og forholdet mellom innskudd og utlån. Store enkeltinnskudd som raskt kan flyttes ut av banken vil også påvirke bankens likviditetsrisiko. Askim & Spydeberg Sparebank oppfyller kravene til Finansdepartementet sin forskrift om forsvarlig likviditetsstyring for banker. Banken oppdaterer sin likviditetspolicy minst en gang i året. Banken har beredskapsplan for likviditet med tilhørende modell for stresstest.

Brutto utlån til kunder er MNOK 1.151 høyere enn innskudd fra kunder. Bankens innskuddsdekning har i løpet av 2019 blitt redusert til 84,9 % per 31.12.2019.

Styret vurderer likevel bankens innskuddsdekning til å være tilfredsstillende.

Innskuddsmassen er i all hovedsak fordelt på et høyt antall kunder. Banken har over tid hatt et begrenset antall store innskuddskunder som har vært med på å øke bankens likviditetsrisiko. Banken har et innskuddsvolum på ca. MNOK 1.000 med rullende 32 dagers gjensidig oppsigelsesfrist.

Styret vurderer likviditetsrisikoen til å være lav.

Valutarisiko

Valutarisikoen i Askim & Spydeberg Sparebank vurderes til å være lav. Askim & Spydeberg Sparebank er ikke en egen valutabank og all valutaomsetning gjøres kun som kommisjonær for annen valutabank.

Bankens kontantbeholdning av valuta utgjorde MNOK 1,6 per 31.12.2019. I tillegg hadde Askim & Spydeberg Sparebank en innskuddskonto i DNB i DKK med en saldo omregnet til NOK på MNOK 0,1 per 31.12.2019.

Askim & Spydeberg Sparebank har ikke lån til kunder eller innskudd fra kunder i annen valuta enn NOK.

Banken har garantert for et valutalån i annen bank pålydende EURO 1.814.000 som utgjør NOK 17.879.147 per 31.12.2019. Lånet er formidlet av Askim & Spydeberg Sparebank.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for tap som følge av mangelfulle eller mislykkede interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil eller eksterne hendelser.

I Eika Alliansen har det vært høyt prioritert å sikre og forbedre egne og underleverandørers leveranser til bankene. Feilretting, stabilisering og videreutvikling både i banksystemene som benyttes internt i banken og selvbetjeningsområdet Nettpank, har vært sentralt.

Fremtidig utvikling

Askim & Spydeberg Sparebank har en solid og god økonomi som legger et godt grunnlag for videre vekst og utvikling av lokalbank-virksomheten i Indre Østfold og Follo.

Banken vil fortsette arbeidet med å trygge sin posisjon som en selvstendig og lokal sparebank, samt å være en god arbeidsplass og en god samarbeidspartner for kundene.

Banken forventer at 2020 blir et år med noe lavere kredittvekst enn de senere år, og et stabilt rentenivå. Banken forventer ingen renteendringer fra Norges Bank i 2020.

Banken er etablert i et meget attraktivt markedsområde, der det forventes fortsatt tilflytting og vekst.

Gjennom målrettet arbeid mot eksisterende og nye kunder i våre markedsområder skal banken legge grunnlaget for både økt kundetilfredshet og økte markedsandeler.

Gjennom eierskapet i Eika Boligkreditt AS har banken god tilgang på prisgunstig finansiering for godt sikrede boliglån. Dette, sammen med en relativt høy innskuddsdekning, gjør at banken er godt rustet til å ha konkurransedyktige priser, både på utlån til og innskudd fra kunder, i tiden fremover.

Marginene på boliglån har vært tilfredsstillende i 2019. Banken må imidlertid være forberedt på at marginen på godt sikrede boliglån kan bli noe mindre i tiden fremover. Blant annet tilbyr Danske Bank og Sparebank1 Østlandet boliglån med lav rente forutsatt at man er medlem i arbeidstakerorganisasjoner som «Akademikerne» eller LO. Dette har lagt, og vil legge press på marginene i Askim & Spydeberg Sparebank.

Askim & Spydeberg Sparebank skal være totalleverandør av finansielle tjenester og forsikringstjenester. Målet er at Askim & Spydeberg Sparebank, gjennom god rådgivning og personlig service, skal dekke kundenes behov for bank-, forsikrings og andre finansielle produkter.

Banken skal også jobbe målrettet mot små og mellomstore bedrifter i bankens markedsområde.

For å opprettholde en tilfredsstillende inntjening i framtiden, må det arbeides målrettet med andre produkter enn rene innskudds- og utlånsprodukter.

Banken skal fortsette sin strategi med å øke kompetansen til sine ansatte. God kompetanse blant de ansatte skal kjennetegne Askim & Spydeberg Sparebank som organisasjon.

Gjennom gode rådgivningssamtaler, økt kompetanse, fokus på service i alle ledd samt dyktige ansatte, skal Askim & Spydeberg Sparebank gjøre sitt ytterste for å beholde sin ledende posisjon på kundetilfredshet i 2020.

Styret vil rette en stor takk til bankens medarbeidere for en meget god innsats i 2019, videre vil styret også takke bankens kunder og forretningsforbindelser for et godt samarbeid i 2019.

Årsresultat og disponeringer

Styret foreslår følgende disponering av resultat for regnskapsåret 2019:
(Tall i TNOK)

ÅRETS OVERSKUDD	105.535
Disponering:	
Avsatt til utbytte, NOK 6,00 per egenkapitalbevis	37.802
Overført til utjevningsfond	52.334
Overført til grunnfond	15.398
Overført fra gavefond	- 1.000
Overført til gaver	1.000
Sum disponert	105.535

Askim, den 31. desember 2019/ 12. mars 2020.

Per Morten Ødegaard
Styrets leder

Per Kristian Stai
Styremedlem

Ann Lovise Haugland
Nestleder

Hege Spønning
Styremedlem

Børre V. Skjolden
Styremedlem

Gry Annette Moen
Styremedlem
Representant
for de ansatte

Bente Lind
Styremedlem

Morten Dahl
Styremedlem
Representant
for de ansatte

Rune Hvidsten
Adm. banksjef

KONSERN 2019	KONSERN 2018	ASKIM & SPYDEBERG SPAREBANK	Note	MORBANK 2019	MORBANK 2018
		Renteinntekter og lignende inntekter			
5 055	3 136	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		5 055	3 136
289 899	241 273	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		289 919	241 293
15 275	10 508	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		15 275	10 508
310 229	254 917	Sum renteinntekter og lignende inntekter		310 249	254 937
		Rentekostnader og lignende kostnader			
575	571	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		575	571
76 321	55 538	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		76 447	55 636
25 389	20 555	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		25 389	20 555
10 230	9 201	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	17	10 230	9 201
4 567	4 157	Andre rentekostnader og lignende kostnader	18	4 566	4 157
117 082	90 022	Sum rentekostnader og lignende kostnader		117 207	90 120
193 147	164 895	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		193 042	164 817
		Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
12 989	10 536	Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		12 989	10 536
0	0	Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		330	0
1 767	1 474	Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		1 450	1 450
14 756	12 010	Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		14 769	11 986
		Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
1 793	1 801	Garantiprovisjon		1 793	1 801
64 932	54 182	Andre gebyrer og provisjonsinntekter		64 932	54 182
66 725	55 983	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	19	66 725	55 983
		Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
6 846	6 118	Andre gebyrer og provisjonskostnader		6 846	6 118
6 846	6 118	Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		6 846	6 118
		Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
2 730	-1 185	Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		2 730	-1 185
441	572	Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		441	572
3 799	4 023	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		3 799	4 023
6 970	3 410	Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		6 970	3 410
		Andre driftsinntekter			
948	941	Driftsinntekter faste eiendommer		948	941
6 993	5 340	Andre driftsinntekter		122	219
7 941	6 282	Sum andre driftsinntekter	20	1 070	1 161
		Lønn og generelle administrasjonskostnader			
45 792	45 879	Lønn		42 027	42 516
4 787	4 893	Pensjoner	22	4 715	4 825
10 633	10 769	Sosiale kostnader		9 974	10 176
36 256	33 718	Administrasjonskostnader		36 256	33 718
97 467	95 259	Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	21	92 971	91 235

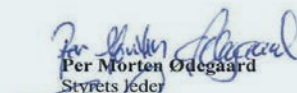
Forts. neste side

KONSERN 2019	KONSERN 2018	ASKIM & SPYDEBERG SPAREBANK	Note	MORBANK 2019	MORBANK 2018
		Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
2 098	2 730	Ordinære avskrivninger		2 008	2 640
2 098	2 730	Sum avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		2 008	2 640
		Andre driftskostnader			
3 224	3 995	Driftskostnader faste eiendommer		3 224	3 995
14 745	15 479	Andre driftskostnader		13 286	14 054
17 969	19 474	Sum andre driftskostnader	23	16 510	18 049
		Tap på utlån, garantier m.v.			
29 517	11 265	Tap på utlån		29 517	11 265
29 517	11 265	Sum tap på utlån, garantier m.v.	6	29 517	11 265
		Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
958	1 699	Gevinst/tap		958	1 699
958	1 699	Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		958	1 699
136 600	109 434	Resultat av ordinær drift før skatt		135 682	109 750
30 326	24 598	Skatt på ordinært resultat	24	30 148	24 399
106 274	85 089	Resultat av ordinær drift etter skatt		105 535	85 351
106 274	85 089	Resultat for regnskapsåret		105 535	85 351
		Disponeringer			
37 972	28 352	Utbytte på aksjer/egenkapitalbevis		37 802	28 352
1 000	0	Overført til gaver		1 000	0
-1 000	0	Overført fra gavefond		-1 000	0
15 398	12 114	Overført til grunnfondskapital		15 398	12 114
52 334	44 886	Overført til utjevningfond		52 334	44 886
570	-262	Overført til annen egenkapital			
106 274	85 089	Sum disponeringer		105 535	85 351

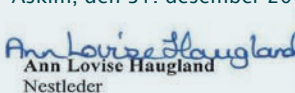
KONERN 2019	KONERN 2018	ASKIM & SPYDEBERG SPAREBANK	Note	MORBANK 2019	MORBANK 2018
83 245	77 559	Kontanter og fordringer på sentralbanker	4	83 245	77 559
		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
384 011	462 486	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		384 011	462 486
17 345	18 173	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		17 345	18 173
401 356	480 660	Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	4	401 356	480 660
		Utlån til og fordringer på kunder			
620 974	503 475	Kasse-/drifts- og brukskreditter		619 600	501 792
210 906	165 974	Byggelån		210 906	165 974
6 794 009	6 441 309	Nedbetalingslån		6 794 009	6 441 309
7 625 889	7 110 758	Sum utlån til og fordringer på kunder før nedskrivninger	6	7 624 514	7 109 074
-51 899	-29 769	Nedskrivninger på individuelle utlån		-51 899	-29 769
-25 900	-30 965	Nedskrivninger på grupper av utlån		-25 900	-30 965
7 548 090	7 050 023	Sum netto utlån og fordringer på kunder	6	7 546 715	7 048 339
251	251	Overtatte eiendeler	7,11	251	251
		Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
		Utstedt av det offentlige			
276 831	178 481	Sertifikater og obligasjoner		276 831	178 481
		Utstedt av andre			
538 220	547 037	Sertifikater og obligasjoner		538 220	547 037
815 051	725 518	Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	8	815 051	725 518
		Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
270 393	279 102	Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		270 393	279 102
270 393	279 102	Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	10	270 393	279 102
		Eierinteresser i tilknyttede selskap			
4 435	3 864	Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		837	837
4 435	3 864	Sum eierinteresser i tilknyttede selskap	3	837	837
		Eierinteresser i konsern selskap			
0	0	Eierinteresser i andre konsernselskaper		1 516	1 516
0	0	Sum eierinteresser i konsern selskap	3	1 516	1 516
		Immatrielle eiendeler			
-548	-3 281	Goodwill	11	-706	-3 528
3 466	3 046	Utsatt skattefordel	24	3 442	2 988
2 918	-235	Sum immatrielle eiendeler		2 736	-540
		Varige driftsmidler			
3 640	5 084	Maskiner, inventar og transportmidler		3 640	5 084
49 667	53 054	Bygninger og andre faste eiendommer		49 667	53 054
53 307	58 138	Sum varige driftsmidler	11	53 307	58 138
		Andre eiendeler			
446	436	Andre eiendeler		446	436
446	436	Sum andre eiendeler		446	436
		Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
22 121	13 284	Opptjente ikke mottatte inntekter		22 121	13 284
2 400	586	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		2 400	586
24 521	13 870	Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		24 521	13 870
9 204 013	8 689 186	SUM EIENDELER		9 200 375	8 685 686

KONSERN 2019	KONSERN 2018	ASKIM & SPYDEBERG SPAREBANK	Note	MORBANK 2019	MORBANK 2018
GJELD					GJELD
		Gjeld til kredittinstitusjoner			
8 273	8 143	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		8 273	8 143
8 273	8 143	Sum gjeld til kredittinstitusjoner	12	8 273	8 143
		Innskudd fra og gjeld til kunder			
5 201 904	5 288 046	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		5 203 863	5 288 609
1 269 229	962 698	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1 269 229	962 698
6 471 133	6 250 743	Sum innskudd fra og gjeld til kunder:	12	6 473 092	6 251 306
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
1 315 084	1 100 409	Obligasjonsgjeld		1 315 084	1 100 409
1 315 084	1 100 409	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12	1 315 084	1 100 409
		Annen gjeld			
1 236	2 171	Finansielle derivater	5	1 236	2 171
84 399	72 105	Annen gjeld		82 607	71 024
85 635	74 276	Sum annen gjeld	12	83 843	73 195
20 603	18 190	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		20 603	18 190
		Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser			
13 593	11 717	Pensjonsforpliktelser	22	13 593	11 717
7 200		Spesifiserte avsetninger på garantiansvar	6	7 200	0
175	175	Uspesifiserte avsetninger på garantiansvar	6	175	175
20 969	11 892	Sum avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser		20 969	11 892
		Ansvarlig lånekapital			
90 000	100 000	Evigvarende ansvarlig lånekapital		90 000	100 000
110 000	110 000	Annen ansvarlig lånekapital		110 000	110 000
200 000	210 000	Sum ansvarlig lånekapital	13	200 000	210 000
8 121 696	7 673 653	SUM GJELD		8 121 864	7 673 136
EGENKAPITAL					EGENKAPITAL
		Innskutt egenkapital			
630 136	630 136	Selskapskapital			
24 011	24 011	Aksje- og egenkapitalbeviskapital	28	630 036	630 036
		Overkursfond		24 011	24 011
654 147	654 147	Sum innskutt egenkapital		654 047	654 047
		Opptjent egenkapital			
162 021	146 736	Grunnfondskapital		162 021	146 736
0	1 000	Gavefond		0	1 000
262 443	210 768	Uttevningssfond		262 443	210 768
3 173	2 466	Annen egenkapital			
533	416	Minoritetsinteresse			
428 170	361 386	Sum opptjent egenkapital		424 464	358 503
1 082 317	1 015 533	SUM EGENKAPITAL	14	1 078 511	1 012 550
9 204 013	8 689 186	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		9 200 375	8 685 686
		POSTER UTENFOR BALANSEN			
169 447	220 954	Betingede forpliktelser	8, 10	169 447	220 954
415 250	271 867	Forpliktelser	6, 16	415 250	271 867

Askim, den 31. desember 2019/ 12. mars 2020.

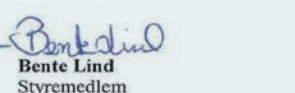
Per Morten Ødegaard
Styrets leder

Ann Lovise Haugland
Nestleder

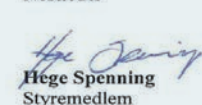
Børre V. Skjolden
Styremedlem

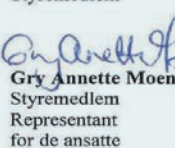
Bente Lind
Styremedlem

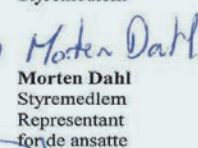
Per Kristian Stai
Styremedlem

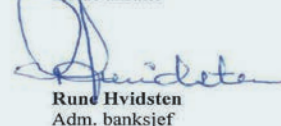
Hege Spønning
Styremedlem

Gry Annette Moen
Styremedlem
Representant
for de ansatte

Morten Dahl
Styremedlem
Representant
for de ansatte

Rune Hvidsten
Adm. banksjef

Kontantstrømoppstilling Askim & Spydeberg Sparebank

KONSERN			MORBANK	
2019	2018	Alle tall i NOK 1.000	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
136 600	109 434	Resultat før skattekostnad	135 682	109 750
-25 221	-23 022	Periodens betalte skatt	-25 221	-22 820
-3 238	-199	Tap/ gevinst ved salg av anleggsmidler	-3 238	-199
2 008	2 640	Ordinære avskrivninger	2 008	2 640
0	-1 961	Nedskrivning/reversering anleggsmidler	0	-1 961
1 876	1 436	Endring pensjoner	1 876	1 436
79 303	-126 124	Endring utlån finansinstitusjoner	79 303	-126 124
-498 684	-483 255	Endring utlån	-498 375	-483 605
130	98	Endring gjeld til finansinstitusjoner	130	98
220 390	323 606	Endring innskudd fra kunder	221 786	323 606
-78 050	-56 007	Endringer verdipapirer	-78 050	-56 007
-3 099	-12 757	Endring i andre tidsavgrensingsposter	-3 886	-12 757
-1 691	1 188	Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	-1 691	1 188
-169 674	-264 924	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-169 674	-264 756
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
0	40	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	40
0	-872	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	0	-872
0	264	Innbetalinger på lånefordring konsern (korts./langs.)	0	264
0	-568	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	-568
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
204 557	169 460	Innbetalinger ved opptak av annen gjeld (korts./langs.)	204 557	169 156
0	101 231	Innbetalinger av egenkapital	0	101 231
-28 352	-6 136	Utbetalinger av utbytte	-28 352	-6 000
-845	-816	Utbetalinger til gaver	-845	-816
175 360	263 739	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	175 360	263 571
5 686	-1 753	Netto kontantstrøm for perioden	5 686	-1 753
77 559	79 312	Konter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	77 559	79 312
83 245	77 559	Konter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	83 245	77 559
Denne består av:				
83 245	77 559	Bankinnskudd m.v.	83 245	77 559
69 151	64 482	I likviditetsbeholdning inngår innskudd i Norges Bank	69 151	64 482
200 000	200 000	Ubenyttet trekkrettighet på oppgjørskonto	200 000	200 000

Noter Askim & Spydeberg Sparebank

Note 1 Generell informasjon – rettviseende bilde

Askim & Spydeberg Sparebank sitt årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling.

Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2019 med et unntak; formuesskatt er fra og med 2019 bokført under «administrasjonskostnader» mens formuesskatt tidligere år har vært ført som en del av «skatt på ordinært resultat».

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner (TNOK) med unntak av der det er det spesifikt angitt noe annet.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Utarbeidelse av konsernregnskap

Konsernregnskapet omfatter morbanken Askim & Spydeberg Sparebank og datterselskapet Estator Eiendomsmegling AS (66 % eid). Opplysninger om datterselskapet sine resultatposter er gitt i note 3.

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskap følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Oppkjøpsmetoden er benyttet. Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av minoritetsinteresser og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Dersom summen er lavere enn selskapets nettoeiendeler oppstår negativ goodwill. Negativ goodwill resultatføres lineært over 5 år fra oppkjøpstidspunktet. Resultatføringen presenteres som kostnadsreduksjon og i balansen blir denne posten klassifisert som goodwill, selv om dette kan medføre at samlet goodwill blir negativ.

Interne transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet blir eliminert. Minoritetsinteresser beregnes av resultatet etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter, er vist inklusive minoritetsandel i konsernregnskapet.

Oversikt over tilknyttede selskaper finnes i note 3. Tilknyttede selskaper vurderes til egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. I selskapsregnskapet vurderes tilknyttede selskaper til kostmetoden.

Resultatposter

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som påløper ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Periodisering – inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen.

På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rente metode med bruk av opprinnelig rente og brutto engasjement.

Aksjeutbytte fra datterselskapet Estator Eiendomsmegling AS blir inntektsført i selskapsregnskapet til morbanken det året det er opptjent som er året det blir vedtatt i datterselskapet. Aksjeutbytte fra alle andre selskaper blir inntektsført i det året utbytte blir utbetalt.

Realisert kursgevinst/-tap resultatføres etter FIFO - prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

Utlån – beskrivelser og definisjoner

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rente metode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol, samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentligste risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og privatkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne med videre som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes.

Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntråd konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert på bakgrunn av sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, og eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søke god.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjementet er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive indikasjoner på verdifall i bankens låneportefølje, ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på en analyse av risiko og historiske tapstall med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem. Modellen Askim & Spydeberg Sparebank benytter er tilpasset bankens kunded grunnlag og størrelse.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal i henhold til myndighetenes krav rapporteres slik: "Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement."

Finansielle instrumenter

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Banken har utlån til fastrente, disse er sikret med rentebytteavtaler. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarer prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Ved forskjeller mellom løpetid på rentebytteavtaler og rentebindingsperiode på utlån til kunder med fastrente, og beholdning av pålydende rentebytteavtaler høyre enn utlån til kunder med fastrente på samme tidspunkt balanseføres overskytende rentebytteavtaler til markedsverdi, endringer i verdi resultatføres i regnskapet.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdi vurderes ved utløp av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsportefølje og anleggsporetefølje verdi vurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 8 og note 10.

Obligasjoner og sertifikater

Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater er definert som omløpsmidler. Omløpsmidler er vurdert til den laveste verdien av anskaffelseskostnader og virkelig verdi. Porteføljen av obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer er sammensatt etter krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også, i samarbeid med en underleverandør, for verdifastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger, vil det bli beregnet virkelig verdi iht. spread-matrise, utarbeidet av Verdipapirfondenes forening.

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. For ikke-børsnoterte aksjer som enten er omløpsmidler eller anleggsmidler vil det foretas beregninger eller vurderinger som i størst mulig grad er basert på observerbare priser. Dersom virkelig verdi av aksjer klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskost, og verdifallet er vurdert å ikke være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Se note 10 for klassifisering av aksjer.

Banken har eierinteresser i datterselskapet Estator Eiendomsmegling AS og tilknyttet selskap Sparebanken Eiendomsmegler AS.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrasket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives da til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er den høyeste verdien av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Banken benytter lineære avskrivninger.

Banken benytter følgende avskrivningssatser:

Kontormaskiner og EDB utstyr	20-33 %
Inventar og innredninger	10-25 %
Biler	20 %
Bankbygg/fast eiendom	2-5 %
Påkostning leide lokaler	10 %
Goodwill	20 %
Immaterielle eiendeler	20 %

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler inkluderer negativ goodwill og utsatt skattefordel.

Skatt

Skatt kostnadsføres når den påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Beregningen av skattekostnaden har tidligere år inkludert formuesskatt. Fra og med 2019 er formuesskatten kostnadsført som en administrasjonskostnad.

Utsatt skattefordel blir ført som en eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at banken kan få realisert fordelene som er ført i balansen. Utsatt skatt oppstår når midlertidige forskjeller gir grunnlag for økt skattegrunnlag i fremtiden. Utsatt skatt blir ført som gjeld i balansen.

Langsiktig gjeld

Utstedte sertifikater og obligasjoner er bokført i balansen til pålydende verdi med fradrag for egenbeholdning og underkurs eller tillegg av overkurs. Underkurs kostnadsføres gjennom lånets løpetid som en justering av de løpende rentekostnadene frem til forfall. Tilbakekjøp av egne obligasjoner blir nettoført mot obligasjonsgjelden.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Askim & Spydeberg Sparebank følger regnskapsstandarden IAS 19 for bokføring av pensjonskostnader iht. kravet i årsregnskapsforskriften.

Askim & Spydeberg Sparebank har i 2019 hatt flere ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap, med unntak av AFP-ordningen og driftspensjon for administrerende banksjef og tidligere banksjef i Spydeberg Sparebank.

Alle ansatte i Askim & Spydeberg Sparebank har en kollektiv innskuddsordning (innskuddsplan), jfr. note 22 – pensjoner.

Ansatte i Askim & Spydeberg Sparebank er med i pensjonsordningen AFP, som anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie. Askim & Spydeberg Sparebank har definert AFP til å være en innskuddsbasert pensjonsordning.

Det er ingen endringer i driftspensjon (ytelsesplan) for administrerende banksjef og tidligere banksjef. Ytelsesordninger er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir bokført under «lønn og generelle administrasjonskostnader» i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning.

Innskuddsordninger kostnadsføres med årspremien under «lønn og generelle administrasjonskostnader».

Arbeidsgiveravgift og finansskatt av pensjonskostnader kostnadsføres under andre sosiale kostnader.

Prinsipper for omregning til NOK

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12. Inntekter og kostnader i valuta er omregnet til NOK etter kursene på transaksjonstidspunktet. Netto urealisert gevinst eller tap på balansedagen er resultatført.

Konter og kontantekvivalenter

Konter og kontantekvivalenter defineres som konter og fordringer på Norges Bank.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg inkluderes kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Note 3 Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet ble etablert med virkning fra 1. oktober 2011 som er det regnskapsmessige oppkjøpstidspunktet for ervervet av 66 % av aksjene i Estator Eiendomsmegling AS.

Kostpris for aksjene var TNOK 1.516.

Eierinteressen i Sparebankenes Eiendomsmegler AS bokføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i selskapsregnskapet.

Eierinteresser i datterselskap (konsoliderte)							
Selskapets navn	Kontor kommune	Selskaps kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Egen-kapital	Resultat 2019	Bokført verdi
Estator Eiendomsmegling AS	Ski	100	100	66%	1 567	843	1 516
Eierinteresser i tilknyttede selskap							
Selskapets navn	Kontor kommune	Selskaps kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Egen-kapital	Resultat 2019	Bokført verdi
Sparebankenes Eiendomsmegler AS	Askim	600	6 000	48,33%	5 520	3 900	837
Mellomværende						2019	2018
Innskudd fra datterselskap,						28 419	38 808
- herav klientkonto						26 459	38 245
Utlån til datterselskap						0	0
Renter til datterselskap						395	157
- herav klientkonto						390	154
Renter fra datterselskap						20	20
Innskudd fra tilknyttede selskap						60 426	128 022
- herav klientkonto						53 164	124 940
Utlån til tilknyttede selskap						0	0
Renter til tilknyttede selskap						499	426
- herav klientkonto						495	424
Renter fra tilknyttede selskap						20	21

Note 4 Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 82 %, og innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 84,9 % mot 87,9 % året før. Ved behov finansierer banken seg også gjennom kortsiktige og langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet, herunder F-lån fra Norges Bank. Forfallstrukturen fremgår i note 12 om gjeld.

Askim & Spydeberg Sparebank har i 2019 etablert tre nye obligasjonslån. I tillegg til nye obligasjonslån har løpende obligasjonslån blitt utvidet, slik nye og utvidede obligasjonslån i 2019 samlet utgjør MNOK 550.

Banken har ingen sertifikatlån per 31.12.2019.

Askim & Spydeberg Sparebank hadde ved årsskifte en trekkrettighet i DNB pålydende MNOK 200 som kan dekke kortsiktige likviditetsbehov. Denne trekkrettigheten har i svært liten grad vært benyttet gjennom 2019.

Likviditetssituasjonen betraktes som tilfredsstillende.

Askim & Spydeberg Sparebank har ikke kommiterte trekkrettigheter per 31.12.2019.

Liquidity Coverage Ratio – LCR og Net Stable Funding Ratio – NSFR

	31.12.2019	31.12.2018
LCR	192	202
NSFR	113	114

$$\text{Liquidity Coverage Ratio - LCR} = \frac{\text{Likvide eiendeler}}{\text{Netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt stressituasjon}}$$

$$\text{Net stable Funding Ratio - NSFR} = \frac{\text{Stabil og langsiktig finansiering}}{\text{Nødvendig stabil og langsiktig finansiering}}$$

Det er et lovkrav at LCR til enhver tid skal være større enn 100.

Banken har internt minimumskrav til LCR på 110.

Det er ikke formelle lovkrav knyttet til størrelsen på NSFR men bankens interne minimumskrav til NSFR er satt til 100.

I tabellen nedenfor er trekk på kasse- og driftskreditter tatt med i kolonnen «inntil 1 måned» på linjen for utlån til kunder. Innskudd fra kunder er rapportert i kolonnen uten løpetid. Dette er i tråd med Finanstilsynets forskrift for slik rapportering.

Restløpetid for hovedposter i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Konter og fordringer på sentralbanken	83 245	69 151					14 094
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	401 356	384 011		15 045	2 300		
Utlån til og fordring på kunder*	7 546 715	881 827	114 732	311 661	603 199	5 713 095	-77 799
Obligasjoner og sertifikater	815 051			62 695	752 356		
Aksjer	272 746						272 746
Øvrige eiendelsposter	81 262						81 262
Sum eiendelsposter	9 200 375	1 334 989	114 732	389 401	1 357 855	5 713 095	290 303
- herav utenlandsk valuta	1 655	100					1 555
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 273	8 273					
Innskudd og gjeld til kunder	6 473 092		998 607				5 474 485
Obligasjonsgjeld	1 315 084		165 000		1 150 084		
Fondsobligasjoner	90 000					90 000	
Ansvarlig lån	110 000					110 000	
Øvrig gjeld	125 415						125 415
Egenkapital	1 078 511						1 078 511
Sum gjeld og egenkapital	9 200 375	8 273	1 163 607	0	1 150 084	200 000	6 678 411
- herav utenlandsk valuta	0	0					
Netto likv. eksponering på balansen	0	1 326 716	-1 048 875	389 401	207 771	5 513 095	-6 388 108
- herav utenlandsk valuta	1 656	101	0	0	0	0	1 555

*Negativt beløp i kolonnen "uten restløpetid" er sum nedskrivninger på utlån til og fordringer på kunder

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap som følge av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 6 for informasjon om kredittrisiko i utlånsengasjement.

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko.

Banken har også kredittrisiko knyttet til utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og beholdningen av sertifikater og obligasjoner. Bankens vurdering er at kredittrisiko knyttet til disse eksponeringene er begrenset.

Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter. De er nærmere omtalt under renterisiko, valutarisiko, samt prisrisiko. Risikoen er knyttet til resultatsvingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån, der utlån til kunder med fastrente utgjør MNOK 186,2 ved årets utgang. Banken har per 31.12.2019 kjøpt rentebytteavtaler pålydende MNOK 208,9 for å redusere renterisikoen på utlån til kunder med fastrente.

Banken har ingen fastrenteinnskudd per 31.12.2019.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten og innskuddsvirksomheten betraktes som lav.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 0,2. (0,15 31.12.2018)

Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på MNOK 3 ved årsslutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet sett som lav, og innenfor den fastsatte ramme på MNOK 5.

Renteendringstidspunkt for hovedposter i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente eksponering
Eiendeler:							
Konter og fordringer på sentralbanken	83 245	69 151					14 094
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	401 356	386 311	15 045				
Utlån til og fordring på kunder *	7 546 715		7 443 886	7 771	119 683	53 174	-77 799
Obligasjoner og sertifikater	815 051	85 389	729 662				
Aksjer	272 746						272 746
Øvrige eiendelsposter	81 261						81 261
Sum eiendelsposter	9 200 375	540 851	8 188 593	7 771	119 683	53 174	290 302
- herav utenlandsk valuta	1 655	100					1 555
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 273	8 273					
Innskudd og gjeld til kunder	6 473 092	689 969	5 783 123				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 315 084	200 000	1 115 000				84
Fondsobligasjoner	90 000	20 000	70 000				
Ansvarlig lån	110 000		110 000				
Øvrig gjeld	125 415						125 415
Egenkapital	1 078 511						1 078 511
Sum gjeld og egenkapital	9 200 375	918 242	7 078 123	0	0	0	1 204 010
- herav utenlandsk valuta	0						
Netto rente eksponering på balansen	0	-377 391	1 110 470	7 771	119 683	53 174	-913 708
Sikringsforretninger	208 850		7 000		170 750	31 100	
Netto rente eksponering på balansen	-208 851	-377 391	1 103 470	7 771	-51 067	22 074	-913 708
- herav utenlandsk valuta	1 655	100					1 555

*) Negativt beløp i kolonnen «uten renteeksponering» er sum nedskrivninger på utlån til og fordringer på kunder.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakursene.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta er konanter i valuta, som selges til bankens kunder i form av reisevaluta, samt en innskuddskonto i DKK i DNB.

Risiko for valutatap knyttet til valutabeholdning 31.12.2019 ansees å være uvesentlig.

Askim & Spydeberg Sparebank har ingen åpne terminhandler per 31.12.2019.

Askim & Spydeberg Sparebank har løpende valutarisiko knyttet til innkjøp av IT-tjenester i DKK.

Askim & Spydeberg Sparebank har ikke valutilån på egen balanse.

Banken har garantert for et valutilån i annen bank pålydende EURO 1.814.000 som utgjør NOK 17.879.147 per 31.12.2019. Lånet er formidlet av Askim & Spydeberg Sparebank.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter er bokført til MNOK 272,746, inkludert bokført verdi i morbank på egenkapitalinstrumenter i datterselskap og tilknyttet selskap per 31.12.2019.

Spesifikasjon fremgår av note 10. Et gjennomgående verdifall på 10 % vil teoretisk kunne påvirke resultatregnskapet negativt med MNOK 27,3. Denne negative effekten vil være lite sannsynlig da bankens aksjer er klassifisert som anleggsaksjer, og bokføres til historisk kostpris. Ved eventuelt ikke forbigående verdifall som gir verdier lavere enn historisk kostpris vil aksjene nedskrives. En nedgang på 10% vil ikke nødvendigvis gi en markedsverdi som er lavere enn historisk kostpris.

Aksjene i Eika Boligkreditt AS har en bokført verdi som er tilnærmet lik enn siste emisjonskurs.

MNOK 23,5. Denne negative effekten vil være lite sannsynlig da bankens aksjer er klassifisert som anleggsaksjer, og bokføres til historisk kostpris. Ved eventuelt ikke forbigående verdifall som gir verdier lavere enn historisk kostpris vil aksjene nedskrives. En nedgang på 10% vil ikke nødvendigvis gi en markedsverdi som er lavere enn historisk kostpris.

Aksjene i Eika Boligkreditt AS har en bokført verdi som er tilnærmet lik enn siste emisjonskurs.

Note 5 Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater i sikringsøyemed. Gjennom året har banken kun hatt renterelaterte derivater. Renterelaterte derivater er rentebytteavtaler.

Rentebytteavtaler er avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode og er benyttet til å redusere renterisikoen til bankens portefølje av fastrenteutlån til kunder.

Rente og egenkapitalrelaterte instrumenter utenfor balansen

	Nominelt beløp 31.12.2019	Markedsverdi 31.12.2019
Rentebytteavtaler fastrentelån kunder	208 850	- 3 659

Virkelig verdi av derivater beregnes ut fra avtalens rentebetingelser mot markedsrenten pr 31.12.

Virkelig verdi av sikringsforretningene motsvares i all hovedsak av en motsatt mer -/ mindre verdi på den sikrede posisjonen.

Banken har et volum på rentebytteavtaler som overstiger utlån til kunder med fastrente med MNOK 22,7. Det er også enkelte avvik mellom løpetidsbåndene på rentebytteavtalene sammenlignet med løpetidsbåndene på fastrentelånene. Den negative markedsverdien knyttet til disse differansene er kostnadsført i regnskapet per 31.12.2019 med til sammen MNOK 1,2.

Askim & Spydeberg Sparebank har ingen andre finansielle derivater enn rentebytteavtaler per 31.12.2019.

Note 6 Utlån til og fordringer på kunder

Beløpet som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko overfor kunder (definert i note 4), uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantier og ikke optrukne inngåtte kredittrammer.

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko

	31.12.2019	31.12.2018
Brutto utlån	7 624 514	7 109 074
Nedskrivning på individuelle utlån	-51 899	-29 769
Nedskrivning på grupper av utlån	-25 900	-30 965
Netto utlån	7 546 715	7 048 339
Garantier	169 447	220 954
Ikke optrukne kredittrammer	542 972	534 771
Spesifiserte avsetninger på garantiansvar	-7 200	
Uspesifiserte avsetninger på garantiansvar	-175	-175
Maksimal eksponering for kredittrisiko	8 251 759	7 803 889

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager. Sikkerhetens verdi fastsettes til virkelig verdi med forhåndsbestemt % - fradrag, avhengig av type sikkerhet. Ved vurderingen av sikkerhetens verdi legges det i utgangspunktet til grunn en forutsetning om fortsatt drift, med unntak for de tilfellene der det allerede er foretatt en nedskrivning.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån til kunder

	31.12.2019	31.12.2018
SUM	11 340 411	10 702 245

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån til kunder – misligholdte og tapsutsatte engasjement

	31.12.2019
Virkelig verdi av sikkerheter på misligholdte engasjement	129 501
Virkelig verdi av sikkerheter på tapsutsatte engasjement	47 030
SUM	176 531

* Banken har ikke sammenligningstall for 2018

Virkelig verdi på sikkerheter er satt til den laveste verdien av pålydende på etablert sikkerhet og virkelig verdi på sikkerheten.

Engasjement fordelt på risikoklasser

Risikoklassifiseringsmodell

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittvurderingsprosessen.

Bankens risikoklassifiseringssystem muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens engasjementsportefølje. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer.

Risikoklassifiseringsmodellen som benyttes er en felles utviklet modell for alle Eika-banker.

Modellen benytter både informasjon om kundenes atferd i banken (overtrekk, purringer, lengde på kundeforhold og lignende), samt offentlig tilgjengelig informasjon (ligningstall, regnskapstall, alder og lignende). Risikoklassifiseringsmodellen er en sannsynlighetsbasert risikoklassifiseringsmodell (PD), og beregner sannsynligheten for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 månedene.

Banken beregner sannsynlighet for mislighold for alle utlånskunder på innvilgelsestidspunkt.

Banken benytter to hovedmodeller for risikoklassifisering, en for personmarkedet og en for næringsliv.

Begge modellene er delt inn i tre delmodeller;

- Intern (adferds) modell
- Ekstern (generisk) modell
- Makromodell

Alle kunder har en månedlig oppdatering av risikoklassen basert på interne data.

Dersom eksterne data er tilgjengelige blir også disse hensyntatt i oppdateringen.

Eksterne data for personmarkedet blir oppdatert manuelt i forbindelse med kredittforespørsler. Eksterne data for bedriftsmarkedskunder blir oppdatert automatisk kvartalsvis, og går deretter inn i den månedlige oppdateringen.

Makromodellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholds-utviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Klassifiseringen er delt inn i 12 klasser, hvorav klassene 1-3 har lav risiko, 4-7 middels risiko, 8-10 høy risiko, 11 misligholdte engasjement, og 12 tapsutsatte engasjement.

Misligholdte lån og kreditter er vurdert i henhold til utlånsforskriften.

Askim & Spydeberg Sparebank benytter en PD-modell for å risikoklassifisere utlånsporteføljen. Denne modellen er levert av Eika og beregner sannsynligheten for at kunden går i mislighold de neste 12 måneder. Grunnlaget hentes fra kundens interne historikk i banken, samt eksterne data og demografi. Skalaen i PD modellen går fra risikoklasse 1-12, se tabellen nedenfor.

Risikoklasse	Fra misligholdssannsynlighet	Til misligholdssannsynlighet
1	0,01 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Misligholdte engasjement	
12	Taputsatte engasjement	

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2019 - Totalt

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1-3	4 733 002	56,8 %	4 372 848	32 171	327 984
4-7	2 240 244	26,9 %	2 006 037	43 488	190 720
8-10	1 080 502	13,0 %	1 040 360	15 962	24 180
11	65 906	0,8 %	65 818	0	88
12	157 249	1,9 %	139 232	18 017	0
Uklass.	219	0,0 %	219	0	0
EBK	59 809	0,7 %	0	59 809	0
Totalt	8 336 932	100,00 %	7 624 514	169 447	542 972

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2018 – Totalt

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1 - 3	4 532 841	57,6 %	4 202 027	14 736	316 078
4 - 7	2 042 221	26,0 %	1 809 813	41 935	190 473
8 - 10	1 021 155	13,0 %	958 481	34 520	28 154
11	85 470	1,1 %	84 408	996	66
12	54 551	0,7 %	54 051	500	0
Uklass.	294	0,0 %	294	0	0
EBK	128 267	1,6 %	0	128 267	0
Totalt	7 864 799	100,00 %	7 109 074	220 954	534 771

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2019 – Personmarked

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1 - 3	4 187 951	71,6 %	3 886 126	2 271	299 554
4 - 7	938 573	16,0 %	911 329	205	27 039
8 - 10	533 003	9,1 %	524 504	514	7 985
11	20 476	0,3 %	20 476	0	0
12	111 943	1,9 %	94 063	17 879	0
Uklass.	61	0,0 %	61	0	0
EBK	59 809	1,0 %	0	59 809	0
Totalt	5 851 818	100,00 %	5 436 559	80 679	334 578

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2018 – Personmarked

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1 - 3	3 869 753	70,1 %	3 588 242	2 514	278 997
4 - 7	859 552	15,6 %	840 542	532	18 478
8 - 10	582 857	10,6 %	559 122	21 032	2 703
11	56 445	1,0 %	56 379	0	66
12	19 990	0,4 %	19 990	0	0
Uklass.	58	0,0 %	58	0	0
EBK	128 267	2,3 %	0	128 267	0
Totalt	5 516 923	100,00 %	5 064 333	152 345	300 244

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2019 – Bedriftsmarked

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1 - 3	545 051	21,9 %	486 722	29 899	28 430
4 - 7	1 301 671	52,4 %	1 094 708	43 283	163 680
8 - 10	547 499	22,0 %	515 856	15 448	16 195
11	45 430	1,8 %	45 342	0	88
12	45 307	1,8 %	45 169	138	0
Uklass.	158	0,0 %	158	0	0
Totalt	2 485 117	100,00 %	2 187 955	88 768	208 393

Spesifikasjon på risikoklasse 31.12.2018 – Bedriftsmarked

Risikoklasse	Engasjement	% av total	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt
1 - 3	663 090	28,2 %	613 785	12 224	37 081
4 - 7	1 182 668	50,4 %	969 271	41 402	171 995
8 - 10	438 298	18,7 %	399 361	13 486	25 451
11	29 025	1,2 %	28 028	997	0
12	34 560	1,5 %	34 060	500	0
Uklass.	236	0,0 %	236	0	0
Totalt	2 347 878	100,00 %	2 044 741	68 609	234 527

Forventet årlig taps nivå - forventet tap i forhold til renteinntekter

I banken tilstrebes det å vektlegge risiko ved prising av engasjementer, slik at lån og kreditter med lavest rente har en tilsvarende lav risiko.

Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er viktig, og tillegges stor vekt. Kredittrisikoen overvåkes løpende gjennom analyser, misligholds rapportering, restanse- og overtrekks- rapportering.

Etter bankens egen vurdering så skal ikke årlige tap overstige 0,2 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital de nærmeste tre år. Dette er basert på erfaring fra tidligere år, kjennskap til bankens lånekunder, samt den løpende vurdering av utlånsmassen. Tapene forventes i det alt vesentligste å komme i grupper med høy risiko og forventes videre å ligge innenfor den samlede forventede renteinntekten for gruppen. Bokfør tap på utlån til kunder utgjør i 2019 0,33 % av GFVK (0,14 % av GFVK i 2018).

Bokført/virkelig verdi på utlån til kunder

Utlån og garantier verdsettes i tråd med «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier». Det er ingen forhold som skulle tilsi at virkelig verdi/markedspriser skulle avvike fra amortisert kost. Lån og garantier verdsettes til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er objektive forhold som tilsier at engasjementet skal nedskrives.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Etter forskrift skal slike lån nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet etter forventet levetid på lånet. Nedskrivning klassifiseres som tapskostnad, og renteinntekter resultatføres etter effektiv-rente metode med bruk av opprinnelig rente og brutto engasjement.

Vår modell bygger på at der det foreligger objektive bevis for risiko for tap, gjøres det en totalvurdering av kundens betalingsevne, av den realsikkerhet som er stilt for lånet samt av sannsynligheten for tap. Det beregnede sannsynlige tap nedskrives som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivningen klassifiseres som tapskostnad.

De objektive bevis på at et utlån har verdifall baserer seg på observerte data som banken har kjennskap til om følgende type hendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos låntaker, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, opplåning for inndekking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, eller konkurs.

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

31.12.2019	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Potensiell eksonering	Misligh. eng.	Tapsuts. eng.	Individuell nedskr.	Gruppe nedskrivning
Personkunder	5 436 559	20 870	334 516	5 791 945	111 942	20 476	24 417	
Næringslivskunder	2 187 955	88 767	208 456	2 485 178	45 307	45 342	34 682	
Eika Boligkreditt		59 809		59 809				
Sum utlån og garantier	7 624 514	169 447	542 972	8 336 932	157 249	65 818	59 099	26 075
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt	3 814 608							
Totale utlån inkl. EBK	11 439 122							
Utlån fordelt på næringer								
Jordbruk, skogbruk, fiske	263 187	8 602	22 564	294 353	1 303	12 880	3 265	
Industriproduksjon	94 637	4 067	5 958	104 662				
Bygg og anlegg	436 841	22 223	62 651	521 716	1 333			
Varehandel, hotell/restaurant	120 092	39 202	31 121	190 415	3 197	10 149	4 600	
Transport, lagring	41 296	4 864	7 160	53 320				
Finans, eiendom, tjenester	1 058 767	7 123	71 785	1 137 675	39 064	20 813	26 228	
Sosial og privat tjenesteyting	173 134	2 686	7 216	183 036	410	1 500	589	
Offentlig forvaltning								
Sum næringskunder	2 187 955	88 767	208 456	2 485 178	45 307	45 342	34 682	

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

31.12.2018	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Potensiell eksonering	Misligh. eng.	Tapsuts. eng.	Individuell nedskr.	Gruppe nedskrivning
Personkunder	5 064 333	24 079	300 244	5 388 656	56 445	19 990	11 917	
Næringslivskunder	2 044 741	68 609	234 527	2 347 877	29 025	34 561	17 852	
Eika Boligkreditt		128 266		128 266				
Sum utlån og garantier	7 109 074	220 954	534 771	7 864 799	85 470	54 551	29 769	30 965
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt	3 440 870							
Total utlån inkl. EBK	10 549 944							
Utlån fordelt på næringer								
Jordbruk, skogbruk, fiske	228 531	7 159	34 199	269 889		15 853	3 315	
Industriproduksjon	94 655	3 142	9 575	107 372				
Bygg og anlegg	401 647	17 925	101 164	520 737	2 234			
Varehandel, hotell/restaurant	120 415	19 027	33 514	172 957	1 469			
Transport, lagring	59 437	5 426	6 669	71 533				
Finans, eiendom, tjenester	983 269	7 556	42 862	1 033 687	23 221	17 178	11 936	
Sosial og privat tjenesteyting	156 786	8 373	6 543	171 702	2 101	1 530	2 601	
Offentlig forvaltning								
Sum næringskunder	2 044 741	68 609	234 527	2 347 877	29 025	34 561	17 852	

Brutto utlån fordelt geografisk

	2019		2018	
	Brutto utlån	%	Brutto utlån	%
Østfold	4 094 559	53,7 %	3 981 488	56,0 %
Akershus	2 742 656	36,0 %	2 371 058	33,4 %
Oslo	549 011	7,2 %	551 717	7,8 %
Øvrige fylker - i sum	238 287	3,1 %	204 811	2,9 %
Brutto utlån til og fordringer på kunder	7 624 514	100,0 %	7 109 074	100,0 %

Tap på utlån og garantier

Årets tapskostnader	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på utlån	Tap på garantier
	2019		2018	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	22 130	7 200	6 644	-
+ Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	-5 065		1 475	
- Perioden konstaterte tap hvor det tidl år er foretatt individuell nedskrivning	6 495		3 843	
+ Periodens konstaterte tap hvor det tidl år ikke er foretatt individuell nedskrivning	-		667	
- Periodens inngang på tidligere perioders konst.tap	-509		-160	
- Inntektsførte renter på lån med tapsavsetning	-733	-	-1 204	
= Periodens tapskostnad	22 317	7 200	11 265	-

Banken har i 2019 bokført netto tap på utlån på MNOK 22,3 og garantier på MNOK 7,2, til sammen MNOK 29,5 (0,33 % av GFVK) mot TNOK 11,3 (0,14 % av GFVK) i 2018. Periodens økning i individuelle nedskrivninger, MNOK 29,3, har i all hovedsak kommet i form av nedskrivninger på syv engasjement. Reduksjon i nedskrivninger på grupper av utlån er i 2019 bokført med til sammen MNOK 5,1, som reduserer bankens kostnadsførte tap på utlån til kunder i 2019 med tilsvarende beløp. Konstaterte tap på MNOK 6,5 er i all hovedsak knyttet til 4 engasjement som var tapavsatt i sin helhet pr. 31.12.2018. Banken har ikke renteinntekter som ikke er inntektsført.

	2019	2018
Renter på engasjementer som er tapsutsatt utgjør	733	1 204

Individuelle nedskrivninger på lån og garantier og nedskrivninger på grupper av utlån og garantier

	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar
	2019		2018	
Endringer i individuelle nedskrivninger				
Individuell nedskrivning 1.1.	29 769	-	23 125	-
Periodens konstaterte tap hvor tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-6 467		-3 810	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	16 252		5 495	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	14 137	7 200	6 396	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivning i perioden	-1 793		-1 437	
Individuell nedskrivning 31.12.	51 899	7 200	29 769	-
Endring i gruppevisse nedskrivninger				
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1	30 965	175	29 490	175
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån	-5 065	-	1 475	-
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12	25 900	175	30 965	175

De gruppevisse nedskrivningene tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Systemet for avsetning bygger på historiske tap, samt utvikling i engasjementer med høy risiko.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er dekket inn innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Tapsutsatte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en overveiende sannsynlighet for at et antatt tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte utlån totalt	157 249	85 470	67 551	110 228	136 160
Individuell nedskrivning	-40 311	-17 192	-10 872	-10 114	-23 419
Netto misligholdte utlån	116 938	68 278	56 679	100 114	112 741
Øvrige tapsutsatte lån totalt	65 818	54 551	34 062	39 564	18 466
Individuell nedskrivning	-18 788	-12 577	-12 253	-15 185	-5 142
Netto øvrige tapsutsatte lån	47 030	41 974	21 809	24 379	13 324

Banken har etter fusjonen hatt et volum på misligholdte lån som er noe høyere enn normen for norske banker. Utviklingen av misligholdte lån har, etter styrets vurdering, ikke vært tilfredsstillende gjennom 2019. Volumet av misligholdte lån har i 2019 økt med MNOK 72, fra MNOK 85 ved inngangen til året, til MNOK 157 ved årets slutt. Av misligholdsvolumet på MNOK 85 ved inngangen til 2019 er MNOK 45 fremdeles misligholdt ved årets utgang. Fem middels store engasjementer har hatt likviditetsproblemer i 2019 og står for en økning i misligholdte engasjement på tilsammen MNOK 81 i 2019. Øvrige endringer skyldes i all hovedsak personmarkedsengasjement, i størrelsesorden MNOK 1 – MNOK 3, som ikke har betjent sine boliglån som opprinnelig avtalt.

Tapsutsatte lån har økt fra MNOK 54 per 31.12.2018 til MNOK 65,8 per 31.12.2019. Endringen skyldes i all hovedsak at to engasjementer har gått fra tapsutsatt ved inngangen til 2019 til misligholdt pr. 31.12.2019, noe som reduserer tapsutsatte lån med MNOK 8. Det har imidlertid blitt avdekket tre nye tapsutsatte engasjement på til sammen MNOK 20, noe som bidrar til netto økningen på MNOK 11,8.

Aldersfordeling av misligholdte og tapsutsatte engasjement

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Over 1 år	Sum mislig- holdte lån	Tapsutsatte lån
31.12.2019					
Privatmarked	41 141	43 834	26 967	111 942	20 476
Bedriftsmarked	5 181	19 531	20 595	45 307	45 342
Sum	46 322	63 365	47 562	157 249	65 818
31.12.2018					
Privatmarked	17 134	13 855	25 456	56 445	19 992
Bedriftsmarked	1 021	24 062	3 942	29 025	34 559
Sum	18 155	37 917	29 398	85 470	54 551

Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser

	2019	2018
Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	21 254	19 573

Note 7 Overtatte eiendeler

Banken overtok en tomt i 2012. Bokført verdi er TNOK 250 som tilsvarer verditakst med tillegg for kjøp av tinglyst parkeringsplass. Banken har ingen andre overtatt eiendeler.

Note 8 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Verdsettelse

Bankens beholdning av obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende papirer er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi for hvert enkelt papir på balansetidspunktet.

Hele beholdningen er klassifisert som omløpsmidler.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters oppgitte markedsverdier.

Alle obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende papirer er i NOK.

Spesifikasjon av obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Omløpsmidler	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markeds- verdi	Herav børs- notert
Utstedt av det offentlige						
Stat/Statsgarantert	0 %	97 745	98 000	97 745	98 232	98 232
Kommune/Fylke	20 %	179 086	179 000	179 183	179 258	179 258
Sum		276 831	277 000	276 928	277 490	277 490
Utstedt av andre						
Stat/Statsgarantert	0 %	15 416	15 000	15 574	15 416	15 416
Kredittforetak - OMF	10 %	230 746	230 000	230 790	231 223	231 223
Banker/finansinstitusjoner	20 %/50 %	292 058	292 000	292 191	292 744	292 744
Sum		538 220	537 000	538 556	539 383	539 383
Sum sertifikater, obligasjoner mv.		815 051	814 000	815 483	816 873	816 873
Akkumulert nedskrivning 31.12.2019				433		
Årets netto nedskrivning/reversert nedskrivning (-)				-756		
Bokført verdi				815 051		
Herav deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank				415 547		
Fri likviditet/sikkerhet for ytterligere lånerett i Norges Bank				399 504		

Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, forpliktet seg til å kjøpe nyutstedte OMF`er (obligasjoner med fortrinnsrett) om EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Forpliktelsen utgjør NOK 0 per 31.12.2019.

Gjennomsnittlig vektet effektiv rente på obligasjonsbeholdning per 31.12.2019 utgjør 2,16 % (1,44 % pr. 31.12.2018).

Note 9 Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Banken har per 31.12.2019 ikke beholdninger av ansvarlig lånekapital, fondsobligasjoner eller annen hybridkapital i andre foretak.

Note 10 Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Verdsettelse

Aksjer klassifisert som handelsportefølje er vurdert til observerbar børskurs på balansedagen.

Aksje-/rente- og obligasjonsfond klassifiseres som omløpsmiddel og vurderes til virkelig verdi.

Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives når virkelig verdi (markedsverdi) vurderes/observeres å være lavere enn anskaffelseskost.

Spesifikasjon etter grupper

	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff kost	Andel børsnotert
Omløpsmidler	0	0	0	0
Anleggsmidler	270 393	321 847	271 654	0
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	270 393	321 847	271 654	0

Anleggsportefølje, spesifikasjon

Aksjer	Foretaks- nummer	Antall	Bokf. verdiendr.	Balanseført verdi	Virkelig verdi *)	Anskaff. kost	Børsnotert
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	51 768 237		217 047	215 412	217 047	Nei
Eika Gruppen AS	979 319 568	567 792		43 325	83 749	43 325	Nei
Skandinavisk Data Center A/S (DK)		5 437		2 452	2 775	2 452	Nei
Eiendomskreditt ASA	979 391 285	11 750		1 185	1 469	1 185	Nei
Askim Kulturhus AS	982 213 460	1 000		0	0	250	Nei
Østfoldbadet AS	979 932 790	2 000		0	0	500	Nei
2 VK Invest AS	986 977 376	180 000		40	138	40	Nei
Bøndenes Hus Askim AS	963 908 393	14 000		28	154	28	Nei
Spama AS	916 148 690	250		25	287	25	Nei
Askim Frukt og Bærpresseri AS	986 450 491	12		0	750	0	Nei
Eika VBB AS	921 859 708	3 067		6 146	12 137	6 145	Nei
VN Norge AS	821 083 052	2.511''''		0	4 543	0	Nei
LB Samarbeidet AS	923 665 617	10 000		100	100	100	Nei
VISA C aksjer via VNH1		16		0	308	0	Nei
Aksjer og andeler i eiendomsfond og eiendomsselskaper				47	25	558	Nei
Sum anleggsmidler				270 393	321 847	271 654	

* Virkelig verdi aksjer, anleggsmidler: Finnes kjent omsetningsverdi er denne benyttet. Dersom det ikke finnes kjent omsetningsverdi er verdi iht. kjent verddivurdering fra 3. part benyttet. Dersom det ikke foreligger kjent omsetningsverdi eller verddivurdering fra 3. part er sist kjente ligningsverdi benyttet.

Endringer anleggsaksjer

	Anleggsaksjer
Inngående balanse	235 456
Tilgang 2019	36 450
Avgang 2019	-1 511
Nedskrivning	0
Utgående balanse	270 395

Note 11 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmiddelets antatte levetid.

	Maskiner, inventar og biler	Bygninger	Tomt	Påkostning leide lokaler	Annen eiendom	Sum varige driftsmidler	Badwill
Anskaffelseskost 01.01	15 965	85 153	705	5 737	5 708	113 268	-14 112
Årets tilgang	-	-	-	-	-	-	-
Årets avgang	-	-	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	15 965	85 153	705	5 737	5 708	113 268	-14 112
Akkumulerte avskrivninger 01.01	10 880	39 694	-	4 556	-	55 130	-10 583
Årets tilgang	1 444	3 013	-	373	-	4 831	-2 822
Årets avgang	-	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12	12 324	42 707	-	4 929	-	59 961	-13 405
Bokført verdi pr. 31.12	3 641	42 447	705	808	5 708	53 307	-706
Økonomisk levetid	3-10 år	20-50 år		10 år			5 år

Fast eiendom

Type	Geografisk beliggenhet	Areal m ²	Herav utleid areale m ²	Balanseført verdi 31.12
Bankbygg	Askim	2 780	689	30 678
Bankbygg	Spydeberg	616		11 769
SUM bankbygg				42 447
Tomt bankbygg Askim	Askim			350
Tomt bankbygg Spydeberg	Spydeberg	12 681	9 046	355
Gnr.11/bnr. 6. Bortfestet gnr./bnr. 11/61, 11/76 og 26/26				
Sum tomter				705
Leilighet (firmahytte)	Øystre Slidre	102		4 246
Leilighet	Askim	80		1 462
Sum annen eiendom				5 708
Påkost leide lokaler As	As			807
Bygninger og andre faste eiendommer				49 667
Tomt (overtatt eiendel)	Asker	2 505	0	250
Sum fast eiendom				49 110

Note 12 Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner

	Gj.sn. rentesats	Valuta	2019	2018
Lån/innskudd fra kredittinst. med avtalt løpetid	1,58 %	NOK	8 273	8 143

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Innskudd fra og gjeld til kunder

	Gj.sn. rentesats	Valuta	2019	2018
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		NOK	5 203 863	5 288 609
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		NOK	1 269 229	962 698
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1,20 %		6 473 092	6 251 306

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden.

Lov om sikringsordninger for banker pålegger banken å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil MNOK 2 av det samlede innskuddet.

	2019	%	2018	%
Innskudd fra kunder	Beløp		Beløp	
Lønnstakere og lignende	4 110 575	63,50 %	3 831 644	61,29 %
Utlandet	39 688	0,61 %	50 957	0,82 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	127 416	1,97 %	124 402	1,99 %
Industriproduksjon	116 116	1,79 %	120 393	1,93 %
Bygg og anlegg	319 344	4,93 %	319 034	5,10 %
Varehandel, hotell/restaurant	306 451	4,73 %	251 598	4,02 %
Transport, lagring	62 928	0,97 %	54 827	0,88 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	694 670	10,73 %	1 009 635	16,15 %
Sosial og privat tjenesteyting	547 785	8,46 %	488 782	7,82 %
Offentlig forvaltning	148 119	2,29 %	34	0,00 %
Sum innskudd	6 473 092	100,00 %	6 251 306	100,00 %

	2019	%	2018	%
Innskudd	Beløp		Beløp	
Østfold	4 211 417	65,06 %	4 200 508	67,19 %
Akershus	1 622 795	25,07 %	1 468 581	23,49 %
Oslo	485 292	7,50 %	466 848	7,47 %
Øvrige fylker - i sum	153 588	2,37 %	115 369	1,85 %
Sum innskudd	6 473 092	100 %	6 251 306	100,00 %

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån	Opptatt år	Forfall	Nominell rente	Gj.snitt rente	Nominell verdi	Gjeld pr. 31.12
NO0010787740	2017	09.03.2020	NIBOR + 68 bp		165 000	165 000
NO0010787088	2017	23.02.2021	NIBOR + 77 bp		200 000	200 000
NO0010825011	2018	15.09.2021	NIBOR + 58,5 bp		200 000	200 000
NO0010815970	2018	09.02.2022	NIBOR + 65 bp		150 000	150 000
NO0010804180	2017	31.08.2022	NIBOR + 73 bp		150 000	150 000
NO0010849094	2019	03.04.2023	NIBOR + 63 bp		200 000	200 000
NO0010860802	2019	16.08.2023	NIBOR + 52 bp		150 000	150 000
NO0010869787	2019	04.12.2024	NIBOR + 69 bp		100 000	100 000
Over-/ (-) underkurs						84
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				2,05%	1 315 000	1 315 084

Lånene er i NOK, og det er ikke stilt sikkerhet for gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.

Obligasjonslånene har flytende rente og oppgitt margin over 3 MND NIBOR er fast i hele løpetiden. Lånene løper uten avdrag frem til forfall. Det er ikke knyttet put eller call til noen av lånene. Det er heller ikke knyttet andre «covenants» til lånene.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer. Effekten av eventuelle rentebytteavtaler er hensyntatt i bokført rentekostnad.

Annen gjeld – spesifisert på viktigste enkeltposter

	2019	2018
Finansielle derivater	1 236	2 171
Bankremisser	745	1 966
Betalingsformidling	4 730	7 749
Skyldige offentlige avgifter	126	92
Betalbar skatt	30 438	25 315
Skattetrekk	2 543	2 579
Skyldig formuesskatt	1 950	
Leverandørgjeld	3 128	4 087
Utbytte	37 802	28 352
Avsatt til gaver	1 000	845
Annen gjeld ellers	144	39
Sum annen gjeld	83 843	73 195

Note 13 Ansvarlig lån

	Etablert	Forfall	Nom rente	Gj.sn. rente	Valuta	2019	2018
Evigvarende fondsobligasjon	02.11.2009	N/A	9,75 %		NOK	0	30 000
Evigvarende fondsobligasjon	20.06.2018	N/A	3MND NIBOR + 375 bp		NOK	70 000	70 000
Evigvarende fondsobligasjon	24.10.2019	N/A	3MND NIBOR + 365 bp		NOK	20 000	
Evigvarende ansvarlig kapital				5,10 %		90 000	100 000

	Etablert	Forfall	Nom rente	Gj.sn. rente	Valuta	2019	2018
Ansvarlig lån	03.06.2016	03.06.2026	3MND NIBOR + 310 bp		NOK	60 000	60 000
Ansvarlig lån	23.11.2018	23.11.2028	3MND NIBOR + 200 bp		NOK	50 000	50 000
Annen ansvarlig lånekapital				4,12 %		110 000	110 000

Lånene er i NOK, og det er ikke stilt sikkerhet for evigvarende ansvarlig lånekapital eller annen ansvarlig lånekapital.

Evigvarende ansvarlig kapital

Evigvarende fondsobligasjonslån pålydende MNOK 70 kan utsteder innfri på rentereguleringsdato 20. juni 2023, og deretter på hver rentereguleringsdato.

Hvis utstederen utøver ordinær call, skal samtlige utestående obligasjoner (call) innløses til 100 % av pålydende (call option).

Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som kjernekapital har utsteder rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner (call) til en pris lik 100 % (regulatorisk call).

Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående obligasjoner (call), helt eller delvis, til 100 % av pålydende (skatterelatert call).

Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato.

Evigvarende fondsobligasjonslån pålydende MNOK 20 kan utsteder innfri på rentereguleringsdato 24. januar 2020, og deretter på hver rentereguleringsdato.

Hvis utstederen utøver ordinær call, skal samtlige utestående obligasjoner (call) innløses til 100 % av pålydende (call option).

Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som kjernekapital har utsteder rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner (call) til en pris lik 100 % (regulatorisk call).

Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående obligasjoner (call), helt eller delvis, til 100 % av pålydende (skatterelatert call).

Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato.

Utøvelse av «call» forutsetter myndighetenes forhåndsgodkjennelse. Dersom nedskrivning av evigvarende fondsobligasjonslån er besluttet, kan ikke «call» utøves.

Annen ansvarlig kapital

For ansvarlig lån pålydende MNOK 60 kan utsteder første gang på rentereguleringsdato 3. juni 2021, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

For ansvarlig lån pålydende MNOK 50 kan utsteder første gang på rentereguleringsdato 23. november 2023, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital har utsteder rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner til en pris lik 100 % av pålydende (regulatorisk call).

Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående obligasjoner, helt eller delvis, til en pris lik 100 % av pålydende (skatterelatert call).

Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året, i prosent av gjennomsnittlig gjeld, på evigvarende ansvarlig lånekapital.

Note 14 Endringer i egenkapitalen

Egenkapitalbevegelse (Tall i NOK 1000)	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utgjevnings- fond	Sum egenkapital
Sum egenkapital 31.12.2017	134 628	1 000	552 816		165 919	854 362
Aktuariell gevinst/tap aktuarbe. 2018	-6				-37	-43
Emisjon 2018			77 220	28 410		105 630
Kostnader emisjon, belastet overkursfond				-4 399		-4 399
Disponering årsresultat 2018						
Utbytte på EK beviskapital					-28 351	-28 351
Overført grunnfond og utjevningsfond	12 114				73 237	85 351
Egenkapital 31.12.2018	146 736	1 000	630 036	24 011	210 768	1 012 550
Aktuariell gevinst/tap aktuarbe. 2019	-113				-659	-772
Disponering årsresultat 2019						
Overført til gaver		-1 000				-1 000
Utbytte på EK beviskapital					-37 802	-37 802
Overført grunnfond og utjevningsfond	15 398				90 137	105 535
Egenkapital 31.12.2019	162 021	0	630 036	24 011	262 444	1 078 511

Note 15 Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er at den ansvarlige kapitalen minst skal utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. Hertil har banken selv en prosess for å vurdere det samlede kapitalbehovet, hvilket bygger på bankens risikoprofil.

I tillegg stilles det minstekrav til ren kjernekapitaldekning på 4,5 %, og krav om bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer.

Ansvarlig kapital

	31.12.2019	31.12.2018	Overgangs- regel
Ren kjernekapital, instrumenter og opptjent egenkapital			
Kapitalinstrumenter med tilhørende overkursfond			
Grunnfondskapital	162 021	146 736	
Egenkapitalbeviskapital	630 036	630 036	
Overkursfond	24 011	24 011	
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	262 443	211 768	
Fradrag for forsvarlig verdsettelse	-4	-50	
Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1 078 507	1 012 500	
Direkte beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering.	-159 976	-131 251	
Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-159 976	-131 251	0
Ren kjernekapital	918 531	881 249	0
Annen godkjent kjernekapital, instrumenter			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	90 000	70 000	
- herav klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	90 000	70 000	
Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		30 000	30 000
Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	90 000	100 000	30 000
Annen godkjent kjernekapital, regulatoriske endringer			
Justering i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		-18 000	
Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital		-18 000	
Annen godkjent kjernekapital	90 000	82 000	
Kjernekapital	1 008 531	963 249	
Tilleggskapital	110 000	110 000	
Ansvarlig kapital	1 118 531	1 073 249	

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag

Eksponeringskategori/ Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag Eiendeler		Beregningsgrunnlag Utenom balansen		Beregningsgrunnlag TOTALT	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Stater og sentralbanker						0
Lokale/reg. myndigheter	35 877	16 180			35 877	16 180
Offentlige foretak						
Institusjoner	71 208	86 751	812	1 049	72 020	87 800
Foretak	519 842	516 282	66 915	90 617	586 757	606 899
Massemarked	348 370	247 442	32 929		381 299	247 442
Pant i fast eiendom	2 634 258	2 736 190	74 022	113 874	2 708 280	2 850 064
Forfalte engasjementer	135 883	79 194	12 161	764	148 044	79 958
Høyrisikoengasjementer	2		102		104	0
Obl. med fortrinnsrett	23 111	33 973			23 111	33 973
Inst. og foretak m/kortsiktig rating	80 271	53 569			80 271	53 569
Andeler i verdipapirfond		16 963			0	16 963
Egenkapitalposisjoner	116 300	110 280			116 300	110 280
Øvrige engasjementer	72 078	176 548		23 076	72 078	199 624
Kredittrisiko	4 037 200	4 073 372	186 941	229 380	4 224 141	4 302 752
Operasjonell risiko					458 641	418 437
CVA risiko					1 131	1 488
Samlet beregningsgrunnlag					4 683 913	4 722 678

Kapitaldekning	31.12.2019	31.12.2018
Kapitaldekning i %	23,88 %	22,73 %
Kjernekapitaldekning	21,53 %	20,40 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,61 %	18,66 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,75 %	10,76 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	117 098	118 067
Motsyklisk buffer (2,00 %)	117 098	94 454
Systemrisikobuffer (3,00 %)	140 517	141 680
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	374 713	354 201
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	210 776	212 520
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	333 042	314 528

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.

Askim & Spydeberg Sparebank har en eierandel på 2,34 % i Eika Gruppen AS og på 4,22 % i Eika Boligkreditt AS.

Kapitaldekning - konsolidert	31.12.2019	31.12.2018
Ren kjernekapital	1 072 708	1 001 716
Kjernekapital	1 189 296	1 113 988
Ansvarlig kapital	1 332 812	1 253 658
Beregningsgrunnlag	6 144 824	6 066 870
Kapitaldekning i % - konsolidert	21,69 %	20,66 %
Kjernekapitaldekning i % - konsolidert	19,35 %	18,36 %
Ren kjernekapitaldekning i % - konsolidert	17,46 %	16,51 %
Uvektet kjernekapitalandel i % - konsolidert	8,50 %	7,54 %

Note 16 Poster utenfor balansen

Betingede forpliktelser - Garantier

	2019	2018
Betalingsgarantier	59 749	45 526
Kontraktsgarantier	36 108	32 126
Andre garantier	12 581	13 836
Garantier for skatter	1 200	1 200
Lånegarantier - Eika BoligKreditt	59 809	128 266
Sum betingede forpliktelser	169 447	220 954

Spesifikasjon av garantier til EBK

	2019	2018
Tapsgaranti	21 663	93 857
Saksgaranti	38 146	34 409
Sum	59 809	128 266

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har per 31.12.2019 lån for MNOK 3.815 (31.12.18 lån for MNOK 3.441) hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er per 31.12.2019 todelt:

- **Tapsgaranti:**
Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum TNOK 25 per lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern
- **Saksgaranti:**
Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern

EBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil tre år.

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, derav i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har overtatt 13 misligholdte lån fra Eika Boligkreditt i 2019 (11 lån i 2018) med et volum på til sammen MNOK 24,5 (MNOK 18,4 i 2018). Ingen av lånene som har blitt tatt tilbake i 2019 har så langt påført banken tap.

Bankens utlån gjennom EBK gjelder i det vesentligste nye lån eller refinansieringer, og disse lånene har i hovedsak ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholds sannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre MNOK 38,1.

Likvidetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har inngått en rammeavtale med EBK, der banken forplikter seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK. Rammeavtalen er utelukkende tenkt benyttet hvis EBK ikke kan oppnå innlån på annen måte. Rammeavtalen løper til den blir sagt opp, oppsigelsestiden er 12 måneder og den løper fra utgangen av året hvor avtalen sies opp.

Forpliktelser

	2019	2018
Bevilgede ikke diskonterte lån og ubenyttet rammekreditter	107 000	125 200
Sum forpliktelser utenom balansen	107 000	125 200

Eiendeler deponert som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	2019	2018
Obligasjoner og pengemarkedsfond se note 8 og note 10	415 547	271 867
- herav haircutverdi Norges Bank	390 817	259 718
Sum forpliktelser utenom balansen	415 547	271 867

Note 17 Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital

	2019	2018
Ansvarlig lånekapital	4 531	3 609
Fondsobligasjoner	5 699	5 592
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	10 230	9 201

Note 18 Andre rentekostnader

	2019	2018
Avgift til Bankenes Sikringsfond	4 566	4 157
Sum andre rentekostnader	4 566	4 157

Note 19 Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2019	2018
Garantiprovisjon	1 793	1 801
Kredittformidling	2 256	1 834
Eika Boligkreditt	29 251	23 391
Betalingsformidling	19 061	15 750
Verdipapiromsetning/forvaltning	3 841	3 716
Forsikringstjenester	10 523	9 491
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	66 725	55 983

Provisjonsinntekter fra Eika Boligkreditt er provisjoner på boliglån formidlet til Eika Boligkreditt.

Note 20 Andre driftsinntekter

	2019	2018
Driftsinntekter fast eiendom	948	941
Andre ordinære driftsinntekter	122	219
Sum andre driftsinntekter	1 070	1 161

Note 21 Lønn og generelle administrasjonskostnader - antall ansatte

	2019	2018
Lønn til ansatte	40 951	41 393
Honorar til styre og tillitsmenn	1 075	1 123
Pensjoner	4 715	4 825
Arbeidsgiveravgift	8 771	8 856
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1 203	1 321
EDB-kostnader	24 691	24 691
Markedsføring	5 564	5 415
Reiser, opplæring etc	783	755
Rekvisita	1 053	1 034
Honorarer eksterne tjenester	735	528
Telefon, porto	1 480	1 294
Formuesskatt	1 950	0
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	92 971	91 235

Årets skattekostnad har tidligere år inkludert formuesskatt, jfr. note 24.

Fra og med 2019 er formuesskatten kostnadsført som en administrasjonskostnad.

Antall fast ansatte pr 31.12	53
Antall årsverk på fast ansatte pr 31.12	52,8
Gjennomsnittlig antall årsverk på fast ansatte i år	54,2

Spesifikasjon av lønn og andre godtgjørelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

	Lønn	Honorar	Bonus	Andre ytelser	Pensjons- premie	2019
Adm. Banksjef	2 071		120	48	123	2 362
Viseadm banksjef	1 280		38	151	123	1 592
Sum ledende ansatte						3 954
Styrets leder		240				240
Styrets nestleder		171				171
Styremedlem		86				86
Styremedlem		86				86
Styremedlem		112				112
Styremedlem		112				112
Styremedlem, ansattes rep.		86				86
Styremedlem, ansattes rep.		86				86
Styremedlem, vara		2				2
Styremedlem, vara		2				2
Sum styret						983
Generalforsamlingens leder		26				26
Generalforsamlingens nestleder		9				9
Innskytervalgte samlet		6				6
Kommunevalgte samlet		2				2
Valgt blant egenkapitalbevisererne		14				14
Ansattevalgte samlet		12				12
Varamedlemmer		6				6
Sum generalforsamling						75

Ledende ansatte er definert til å være administrerende banksjef og viseadministrerende banksjef.

Banken benytter ikke aksjevedringsbasert godtgjørelse.

I årsregnskapet for 2019 er det kostnadsført og utbetalt en bonus stor TNOK 100 til adm. banksjef.

I årsregnskapet for 2019 er det kostnadsført og utbetalt bonus stor TNOK 20 per årsverk for oppnådd kundetilfredshet høyere enn bonusmålet i 2019.

I årsregnskapet for 2019 er det avsatt resultatbonus stor TNOK 20 per årsverk.

På alle bonuser blir det kostnadsført feriepengar, arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Banken har i 2019 ikke hatt noen andre bonusordninger som har kommet til utbetaling.

Ingen ansatte har mottatt tilleggsgodtgjørelser for tjenester utover normal funksjon i 2019.

Ingen ansatte har mottatt verdier i annet enn penger i 2019.

Askim & Spydeberg Sparebank har ingen avtaler som gir administrerende banksjef, viseadministrerende banksjef, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.

Lån til ansatte og tillitsvalgte

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerenten og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på de ansatte.

Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

	2019	2018
Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør	235	389

Spesifikasjon av lån og sikkerhetsstillelse til ledende ansatte og tillitsvalgte

	Lån og kreditttramme 2019	Garanti 2019
Ansatte		
Adm. banksjef	8 099	-
Viseadm. Banksjef	3 000	
Øvrige ansatte	110 947	
Sum ansatte	122 046	-
Styret		
Styrets leder	1 000	-
Styrets nestleder	1 197	-
Styremedlem	1 650	-
Styremedlem	1 695	-
Styremedlem	-	-
Styremedlem	-	-
Styremedlem, ansattes representant	3 362	-
Styremedlem, ansattes representant	-	-
Sum styret	8 904	-
Generalforsamlingen		
Generalforsamlingens leder	-	-
Generalforsamlingens nestleder	62	-
Øvrige medlemmer samlet	43 897	-
Sum generalforsamlingSum generalforsamling	43 959	-

Spesifikasjon av lån til adm. banksjef

	Beløp	Vilkår	Rentesats 31.12.2018	Løpetid
Adm. Banksjef	8 099	Fastrente	1,74 %	27 år

Lån til administrerende banksjef og øvrige ansatte er i hovedsak gitt til funksjonærvilkår.

Medlemmer av styret, medlemmer av kontrollkomité og medlemmer av forstanderskapet har ordinære kundevilkår på alle sine lån og har således ingen rentesubsidiering.

Note 22 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Askim & Spydeberg Sparebank plikter å ha en tjenstepensjonsordning for alle sine ansatte.

Per 31. desember 2019 har Askim & Spydeberg Sparebank følgende tjenstepensjonsordninger:

Foretakspensjon – kollektiv innskuddsbasert tjenstepensjon

Banken har per 31.12.2019 en kollektiv innskuddsordning for 53 ansatte.

Alle ansatte i banken ble overført til denne ordningen med virkning fra 1. januar 2017.

Banken betaler innskudd på denne tjenstepensjonsordningen til et forsikringselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene bokføres som pensjonskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

AFP- ordning ble etablert med virkning fra 1. januar 2011. Denne AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle AFP-ordningen, ikke en førtidspensjonering, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, og fremdeles være i jobb. Ordningen gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år.

AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn mellom 1G og 7,1 G. Prosentsatsen har i 2019 vært 2,5 %. Foreløpig foreligger det ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke de kommende år.

Driftspensjon

Tidligere Spydeberg Sparebank inngikk i 2006 en pensjonsavtale med daværende banksjef om fratreden ved fylte 61 år, dvs. per 1. april 2010. Banksjefen som hadde denne avtalen gjorde avtalen gjeldende og gikk av med pensjon 1. april 2010. Pensjonsavtalen løper videre uten endringer i fusjonert bank. Avtalen sikret banksjefen en livsvarig pensjon på 70 % av lønn fra fylte 61 år.

Tidligere Spydeberg Sparebank har også inngått pensjonsavtale med banksjef som tiltrådte 1. april 2010. Pensjonsavtalen løper videre uten endringer i fusjonert bank, Askim & Spydeberg Sparebank. Avtalen sikret banksjef en livsvarig pensjon på 70 % av lønn fra fylte 65 år.

Når driftspensjonen kommer til utbetaling vil utbetalingene økes årlig med 2%, hvilket også gjelder den andre driftspensjonen som er under utbetaling.

Aktuarberegning

Storebrand Pensjonstjenester AS har foretatt beregninger i henhold til oppdatert IAS 19. Beregningene baserer seg på informasjon per 31.12.2019 og knytter seg til bankens driftspensjoner.

Beregningen av påløpt forpliktelse gjøres på balansedagen.

Arbeidsgiveravgift og finansskatt er en del av foretakets ytelse og er dermed en del av pensjonsforpliktelsen. Omkostningene ved pensjonsordningen er inkludert i pensjonskostnaden.

1. april 2010. Pensjonsavtalen løper videre uten endringer i fusjonert bank, Askim & Spydeberg Sparebank. Avtalen sikret banksjef en livsvarig pensjon på 70 % av lønn fra fylte 65 år.

Når driftspensjonen kommer til utbetaling vil utbetalingene økes årlig med 2%, hvilket også gjelder den andre driftspensjonen som er under utbetaling.

Økonomiske forutsetninger

	2019	2018
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,80 %	2,60 %
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
G-regulering	2,25 %	2,50 %
Regulering av pensjoner under betaling	2,00 %	2,00 %
Arbeidsgiveravgift - sats	19,10 %	19,10 %

Spesifikasjon av pensjonskostnader i resultatregnskapet

	2019	2018
Service cost inkl. renter og arbeidsgiveravgift (AGA)	815	797
Netto rentekostnader (inntekter)	301	247
Pensjonskostnad usikret ordning (netto)	1 116	1 044
Hertil kommer innskuddsbaserte ytelser:		
Kostnadsført innskuddsbasert tjenestepensjon	2 955	3 072
Kostnadsført premie ny AFP-ordning	644	709
SUM pensjonskostnad	4 715	4 825

Beløp direkte mot egenkapitalen i perioden

	2019	2018
Estimatavvik tap (gevinst) - endring diskonteringsrente	1 884	-599
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i de andre økonomiske forutsetningene DBO	-1 216	497
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring annet (experience) DBO	361	160
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot egenkapitalen	1 029	57

Pensjonsforpliktelser driftspensjon inkl. arbeidsgiveravgift

Underfinansiering av usikret driftspensjon		
	2019 Estimert	2018 Estimert
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	11 717	10 875
Effekt EK ved overgang til IAS 19R gevinst / (tap)	-	-
Periodens netto pensjonskostnad	1 116	1 044
Innbetalinger/tilbakeføring premiefond/flytting til innskuddsfond	-	-
Premiefond overføring til innskuddsfond	-	-
Pensjonsutbetalinger over egen drift	-269	-260
Estimatavvik (tap) / gevinst	1 029	57
Øvrige bevegelser i perioden	-	-
= Balanseført pensjonsforpliktelser inkl. avgift	13 593	11 717

Note 23 Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2019	2018
Driftskostnader fast eiendom	3 224	3 995
Husleie leide lokaler	2 050	1 974
Andre driftskostnader leide lokaler	341	1 000
Maskiner, inventar og transportmidler	1 029	1 083
Revisjonshonorar inkl mva	644	626
Eksterne tjenester	6 905	6 277
Forsikringer	227	219
Ordinære tap	23	63
Andre driftskostnader	2 066	2 812
Sum andre driftskostnader	16 510	18 049

Spesifikasjon av revisjonshonorar

	2019	2018
Lovpålagt revisjon	524	392
Andre attestasjonstjenester	120	138
Skatterådgivning	-	-
Andre tjenester utenfor revisjon	-	97
Sum revisjon og bistand inkl mva	644	626

Note 24 Spesifikasjon av skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat. Det skattepliktige resultatet vil avvike fra det regnskapsmessige resultatet gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skattesatsen baseres på 25 %.

Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for eventuelle avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2019	2018
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	135 682	109 750
Permanente forskjeller, inkl fritaksmetoden	-17 564	-19 054
Endringer i midlertidige forskjeller	3 634	3 062
Skattepliktig inntekt	121 752	93 759
Inntektsskatt	30 438	23 440
Formuesskatt	-	1 875
Betalbar skatt	30 438	25 315
For mye (-)/for lite avsatt fjoråret	-94	-120
Endring i midlertidige forskjeller	-196	-796
Årets skattekostnad	30 148	24 399

Årets skattekostnad har tidligere år inkludert formuesskatt. Fra og med 2019 er formuesskatten kostnadsført som en administrasjonskostnad. Formuesskatt for 2019 er kostnadsført med TNOK 1.950, jfr. note 21.

Midlertidige forskjeller

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet som følger:	31.12.2019	31.12.2018
Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller		
Pensjonspremiefond	-	-
Gevinst og tapskonto	403	503
Driftsmidler	1 082	2 739
3 % av avsatt utbytte fra datterselskap	10	-
Sum positive forskjeller	1 495	3 243
Negative (skattereduserende) forskjeller som kan utlignes:		
Driftsmidler	-	-
Nedskrivning verdipapirer	1 669	3 478
Underfinansiering pensjonsforpliktelse	13 593	11 717
Sum negative forskjeller	15 262	15 195
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt	-13 767	-11 953
Utsatt skatt/(- utsatt skattefordel) 25 %	-3 442	-2 988
Negative (skattereduserende) forskjeller som ikke kan utlignes:		
Sum negative forskjeller	-	-
Utsatt skatt 25 %	-	-
Netto utsatt skatt (negativt beløp - utsatt skattefordel) 31.12.	-3 442	-2 988

Note 25 Resultat etter skatt i % av forvaltningskapitalen

Resultatet etter skatt for regnskapsåret 2019 utgjør 1,15 % av forvaltningskapitalen per 31.12.2019. For regnskapsåret 2018 utgjorde resultat etter skatt 0,98 % av forvaltningskapitalen per 31.12.2018.

Note 26 Leieavtaler

Askim & Spydeberg Sparebank leier følgende lokaler til sin bankdrift:		
Sted	Leieavtalens utløp	Årlig leie
Ski	31.01.2024	1 325
Ås	31.05.2023	697
Sum		2 022

Note 27 Nøkkeltall

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital	2,16 %	1,98 %
Andre inntekter i % av totale inntekter, eksklusiv verdipapirer	23,45 %	27,66 %
Kostnader i % av inntekter justert for verdipapirer	41,48 %	49,13 %
Kostnadsvekst siste 12 måneder	-0,39 %	-2,03 %
Resultat etter skatt i % av forvaltningskapital	1,18 %	0,98 %
Egenkapitalavkastning*	10,09 %	8,80 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	28,70 %	28,76 %
Andel utlån til personmarkedet overført til EBK	41,24 %	40,46 %
Innskuddsdekning	84,90 %	87,93 %
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,61 %	18,66 %
Kjernekapitaldekning	21,53 %	20,40 %
Kapitaldekning	23,88 %	22,73 %
Leverage ratio	10,75 %	10,76 %
Soliditet - konsolidert med Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS		
Ren kjernekapitaldekning	17,46 %	16,51 %
Kjernekapitaldekning	19,35 %	18,36 %
Kapitaldekning	21,69 %	20,66 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,50 %	7,54 %
Likviditet		
Liquidity Coverage Ratio - LCR	192	202
Net Stable Funding Ratio - NSFR	113	114

Note 28 Egenkapitalbevis

Nøkkeltall egenkapitalbevis (EKB)		2019	2018
Eierbrøk		84,98 %	85,41 %
Resultat per EKB	NOK	14,20	11,62
Bokført egenkapital per EKB, inkl. utbytte	NOK	151,46	141,76
Bokført egenkapital per EKB, eksklusiv utbytte	NOK	145,46	137,26
Utbytte per EKB	NOK	6,00	4,50

$$\text{Eierbrøk} = \frac{\text{Eierandelskapital} + \text{overkursfond} + \text{utjevningfond}}{\text{Sum egenkapital}}$$

20 største egenkapitalbevisiere 31.12.2019	Antall EKB	Andel %
Sparebankstiftelsen Askim	3 740 352	59,37 %
Sparebankstiftelsen Spydeberg	1 787 806	28,38 %
Peca Eiendom AS	135 757	2,15 %
Ingrid Margareth Langberg	80 758	1,28 %
Casi Finans AS	58 668	0,93 %
Jacel Invest AS	58 668	0,93 %
TTC Invest AS	45 980	0,73 %
Supreme Invest AS	38 993	0,62 %
Mons Johannes Onstad	24 609	0,39 %
AE Gruppen AS	15 542	0,25 %
Dynatec Group AS	15 542	0,25 %
Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse	14 921	0,24 %
John Haugen AS	12 436	0,20 %
Tako-Invest AS	9 538	0,15 %
Brødrene Enger Eiendom AS	9 538	0,15 %
Jan Morten Fossen	8 709	0,14 %
Rune Tauland	6 639	0,11 %
ABM Holdingselskap AS	6 639	0,11 %
Nordskaug Invest AS	6 639	0,11 %
Ragnhild Hagen	6 142	0,10 %
Sum 20 største eiere	6 083 876	96,56 %
Øvrige egenkapitalbevisiere, 294 stk.	216 482	3,44 %
Sum egenkapitalbevis eiere	6 300 358	100,00 %

Egenkapitalbevis ledende ansatte, inkludert nærstående	Antall EKB
Administrerende banksjef	2 293
Viseadministrerende banksjef	109
Sum ledende ansatte	2 402

Egenkapitalbevis styret, inkludert nærstående	Antall EKB
Styrets leder	2 694
Styrets nestleder	1 032
Styremedlem	1 400
Styremedlem	2 350
Styremedlem	841
Styremedlem	841
Styremedlem, ansattes representant	609
Styremedlem, ansattes representant	939
Sum styret	10 706

Egenkapitalbevis generalforsamlingen, inkludert nærstående	Antall EKB
Generalforsamlingens leder	1 931
Generalforsamlingens nestleder	0
Øvrige medlemmer av generalforsamlingen - samlet	271 070
Sum generalforsamling	273 001

Note 29 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vesentlige hendelser som har innvirkning på bedømmelsen og vurderingen av regnskapet for 2019 etter balansedagen.

Note 30 Regnskapsprinsipper - Overgang til IFRS fra 2020

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskrift om årsregnskaps for banker, kredittforetak og finansieringsforetak ("forskriften"), i tråd med §1-4. 1. ledd b) i forskriften.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se note 32 for åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å inntektsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.

2) IFRS 15.113-128

3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper iht. prinsipper som gjelder fra 1. januar 2020.

Regnskapsprinsippene i denne note viser Askim & Spydeberg Sparebank sine foreløpige vurderinger ved overgang til IFRS.

De faktiske effektene av innføring av IFRS i henhold til forskriften per 1. januar 2020 kan endres som følge av at de nye regnskapsprinsippene er utsatt for endringer inntil selskapet og konsernet avlegger sitt første årsregnskap som inkluderer datoen for førstegangsbruk.

Prinsipper for konsolidering og regnskapsmessig behandling av datterselskap og tilknyttet selskap

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskap følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Oppkjøpsmetoden er benyttet. Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av minoritetsinteresser og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill.

Interne transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet blir eliminert.

Minoritetsinteresser beregnes av resultatet etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter, er vist inklusive minoritetsandel i konsernregnskapet.

Oversikt over tilknyttede selskaper finnes i note 3. Tilknyttede selskaper vurderes til egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. I selskapsregnskapet vurderes tilknyttede selskaper til kostmetoden.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Askim & Spydeberg Sparebank.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer bokføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost
- Innskutt egenkapital

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene.

Utlån med flytende rente og som ikke kan overføres til Eika Boligkreditt, se nedenfor, holdes for å motta fremtidige kontantstrømmer og dermed klassifisert til amortisert kost.

Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene og er derfor klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Banken kan overføre utlån med pant i boligeiendom og belåningsgrad under 60 % til Eika Boligkreditt (EBK). Primært blir lån formidlet til EBK ved etablering av kundeforhold slik at lånene ikke har vært innom bankens balanse. Bankens forretningsmodell er likevel slik at det kan overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Banken har, siden opprettelsen av EBK, i enkelte tilfeller overført utlån fra egen balanse til EBK. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over ordinært resultat iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater og er heller ikke holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Evigvarende ansvarlig lån, fondsobligasjonslån, klassifiseres som innskutt egenkapital. Tilhørende rentekostnader bokføres direkte som annen egenkapital. Skatteeffekten av denne rentekostnaden føres i ordinært resultat.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet. Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning. For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen – PD er sannsynligheten for mislighold

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD).

Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og rekalkuleres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som: $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ og $PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som: $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller $PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$.

Beregning av LGD – tap gitt mislighold

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD – engasjement ved mislighold

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020:

Base case	2020	2021	2022	2023
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61
Worst case	2020	2021	2022	2023
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30
Best case	2020	2021	2022	2023
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter» i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Askim & Spydeberg Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Bankens har for en del år siden omdannet den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og bokføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen. Bankens har også to usikrede pensjonsavtaler med tidligere banksjef i Spydeberg Sparebank og nåværende adm. banksjef i Askim & Spydeberg Sparebank. Bankens innhenter årlig aktuarberegning knyttet til disse to pensjonsavtalene. Bankens forpliktelser knyttet til disse to pensjonsavtalene iht. aktuarberegning føres i balansen som en forpliktelse. Estimatavvik, med fradrag for skatt, blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmene fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som endringer knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, endringer i verdipapirgjeld og plasseringer i verdipapirer. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer knyttet til investering i varige driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlig lån og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 31 Overgangseffekter

Overgangseffektene i denne note viser Askim & Spydeberg Sparebank sine foreløpige beregninger ved overgang til IFRS.

De faktiske effektene av innføring av IFRS i henhold til forskriften per 1. januar 2020 kan endres som følge av at de nye regnskapsprinsippene er utsatt for endringer inntil selskapet og konsernet avlegger sitt første årsregnskap som inkluderer datoen for førstegangsbruk.

Finansielle eiendeler	Etter årsregnskapsforskriften	31.12.2019
Utlån til kunder	Amortisert kost	7 456 715
Verdipapirer - rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	815 051
Verdipapirer - egenkapitalinstrumenter	Kostpris	272 746
Sum finansielle eiendeler med overgangseffekter		8 544 512

Finansielle eiendeler	Etter IFRS 9	01.01.2020	Endring
Utlån til kunder	Amortisert kost	1 988 919	-5 557 796
	Virkelig verdi over resultatet	184 657	184 657
	Virkelig verdi over utvidet resultat	5 375 377	5 375 377
Verdipapirer - rentepapirer	Virkelig verdi over resultatet	816 873	1 822
Verdipapirer - egenkapitalinstrumenter	Virkelig verdi over utvidet resultat	326 906	54 160
Sum finansielle eiendeler med overgangseffekter		8 692 732	58 220

Finansielle forpliktelser	Etter årsregnskapsforskriften	31.12.2019
Finansielle derivater	Sikringsbokføring	1 236
Evigvarende ansvarlig kapital	Amortisert kost	90 000
Sum finansielle forpliktelser med overgangseffekter		91 236

Finansielle forpliktelser	Etter IFRS 9	01.01.2020	Endring
Finansielle derivater	Virkelig verdi over resultatet	3 659	2 423
Evigvarende ansvarlig kapital	Innskutt egenkapital	90 000	0
Sum finansielle forpliktelser med overgangseffekter		93 659	2 423

Reklassifisering og verdijusteringer

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	7 546 715			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-184 657		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-5 375 377		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			1 177 654	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-9 800 000	
Sluttbalanse IFRS 9				1 978 058
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	815 051			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-815 051		
Sluttbalanse IFRS 9				
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	272 746			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet				
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-272 746		
Sluttbalanse IFRS 9				
Finansielle eiendeler til amortisert kost	8 634 512	-6 647 831	-8 622 346	1 978 058

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	542 721			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-539	
Sluttbalanse IFRS 9				542 182
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	162 072			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-396	
Sluttbalanse IFRS 9				161 675
Evigvarende ansvarlig kapital				
Åpningsbalanse forskrift	90 000			
Reklassifisert til innskutt egenkapital		90 000		
Sluttbalanse IFRS 9				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	794 793	90 000	-935	703 857

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Sikringsbokføring				
Finansielle derivater - gjeld				
Åpningsbalanse forskrift	1 236			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		1 236		
Sluttbalanse IFRS 9				
Finansielle forpliktelser - sikringsbokføring	1 236	1 236		

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert fra amortisert kost		184 657		
Verdijustering til virkelig verdi				
Sluttbalanse IFRS 9				184 657
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert fra amortisert kost		815 051		
Verdijustering til virkelig verdi			1 822	
Sluttbalanse IFRS 9				816 873
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		999 708	1 822	1 001 530

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		5 375 377		
Verdijustering til virkelig verdi			1 060	
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap				
Sluttbalanse IFRS 9				5 376 437
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert fra kostpris		272 746		
Verdijustering til virkelig verdi			54 160	
Sluttbalanse IFRS 9				326 906
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat		5 648 123	55 220	5 703 344

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over resultat				
Finansielle derivater - gjeld				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		1 236		
Verdijustering til virkelig verdi			2 423	
Sluttbalanse IFRS 9				3 659
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat		1 236	2 423	3 659

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Evigvarende ansvarlig kapital				
Evigvarende ansvarlig kapital				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert til innskutt egenkapital		90 000		
Verdijustering til virkelig verdi				
Sluttbalanse IFRS 9				90 000
Finansielle forpliktelser - innskutt egenkapital		90 000	-	90 000
Sum finansielle eiendeler	9 119 113		48 420	6 167 533
Sum finansielle forpliktelser	796 029	172 472	1 487	797 516

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31.12.2019 Utlåns- forskriften	Steg 1 12 mnd tap	01.01.2020 IFRS 9 Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	77 799	5 580	19 142	51 899	76 621
Ubenyttede kredittrammer til kunder		289	250		539
Garantier til kunder	7 375	123	448	7 200	7 771
Sum nedskrivninger	85 174	5 992	19 840	59 099	84 932
Bokført som reduksjon av balanseposter	77 799	5 580	19 142	51 899	76 621
Bokført som avsetning på gjeldspost	7 375	413	698	7 200	8 311

Overgangseffekter på egenkapitalen

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1.1.2020:

	Egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	1 078 511
Verdiendringer på utlån PM til virkelig verdi	795
Verdiendring på utlån	883
Verdiendring på obligasjoner	1 366
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	54 160
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-702
Verdiendring på derivater	-1 817
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	90 000
Gebysamortisering	-7 350
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	1 215 847

Egenkapitaloppstilling

	Egen- kapital	Overkurs- fond	Fonds- obligasjon	Utjevn. fond	Grund- fond	Gave- fond	Fond for ureal.gev.	Sum egenkapital
Sum egenkapital 31.12.2017	552 816			165 919	134 628	1 000		854 363
Emisjon 2018	77 220	24 011						101 231
Aktuariell gevinst/tap pensjon 2018				-37	-6			-43
Resultat 2018				73 238	12 114			85 352
Avsatt utbytte 2018				-28 352				-28 352
Sum egenkapital 31.12.2018	630 036	24 011		210 768	146 736	1 000		1 012 550
Aktuariell gevinst/tap pensjon 2019				-659	-113			-772
Resultat 2019				90 137	15 398	-1 000		104 535
Avsatt utbytte 2019				-37 802				-37 802
Sum egenkapital 31.12.2019	630 036	24 011		262 443	162 021	0		1 078 511
Sum egenkapital 01.01.2020	630 036	24 011		262 443	162 021	0		1 078 511
Overgang til IFRS			90 000	-5 799	-1 025		54 160	137 336
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	630 036	24 011	90 000	256 644	160 996	0	54 160	1 215 847

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Ansvarlig kapital	31.12.2019	31.12.2018	Overgangsregel
Ren kjernekapital, instrumenter og opptjent egenkapital			
Kapitalinstrumenter med tilhørende overkursfond			
Grunnfondskapital	162 021	146 736	
Egenkapitalbeviskapital	630 036	630 036	
Overkursfond	24 011	24 011	
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	262 443	211 768	
Fradrag for forsvarlig verdsettelse	-4	-50	
Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1 078 507	1 012 500	
Direkte beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering	-159 976	-131 251	
Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-159 976	-131 251	0
Ren kjernekapital	918 531	881 249	0
Annen godkjent kjernekapital, instrumenter			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	90 000	70 000	
- herav klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	90 000	70 000	
Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		30 000	30 000
Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	90 000	100 000	30 000
Annen godkjent kjernekapital, regulatoriske endringer			
Justering i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		-18 000	
Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital		-18 000	
Annen godkjent kjernekapital	90 000	82 000	
Kjernekapital	1 008 531	963 249	
Tilleggskapital	110 000	110 000	
Ansvarlig kapital	1 118 531	1 073 249	

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag

Eksponeringskategori/ Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag Eiendeler		Beregningsgrunnlag Utenom balansen		Beregningsgrunnlag TOTALT	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Stater og sentralbanker						0
Lokale/reg. myndigheter	35 877	16 180			35 877	16 180
Offentlige foretak						
Institusjoner	71 208	86 751	812	1 049	72 020	87 800
Foretak	519 842	516 282	66 915	90 617	586 757	606 899
Massemarked	348 370	247 442	32 929		381 299	247 442
Pant i fast eiendom	2 634 258	2 736 190	74 022	113 874	2 708 280	2 850 064
Forfalte engasjementer	135 883	79 194	12 161	764	148 044	79 958
Høyrisikoengasjementer	2		102		104	0
Obl. med fortrinnsrett	23 111	33 973			23 111	33 973
Inst. Og foretak m/kortsiktig rating	80 271	53 569			80 271	53 569
Andeler i verdipapirfond		16 963			0	16 963
Egenkapitalposisjoner	116 300	110 280			116 300	110 280
Øvrige engasjementer	72 078	176 548		23 076	72 078	199 624
Kredittrisiko	4 037 200	4 073 372	186 941	229 380	4 224 141	4 302 752
Operasjonell risiko					458 641	418 437
CVA risiko					1 131	1 488
Samlet beregningsgrunnlag					4 683 913	4 722 678

Kapitaldekning	31.12.2019	31.12.2018
Kapitaldekning i %	23,88 %	22,73 %
Kjernekapitaldekning	21,53 %	20,40 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,61 %	18,66 %

Omarbeiding av kapitaldekning pr. 01.01.2020 for implementering av IFRS 9

Ren kjernekapital pr. 31.12.2019	918 531
Endring i egenkapital fra overgang til IFRS 9	-6 824
Økt fradrag for forsiktig verdsetting	-6 704
Endrede justeringer ifm. overgang til IFRS 9	-41 265
Fond for urealiserte gevinster	54 160
Annen egenkapital	0
Ren kjernekapital pr. 01.01.2020	917 898
Kjernekapital pr. 31.12.2019	1 008 531
Endrede justeringer ifm. overgang til IFRS 9	-633
Kjernekapital pr. 01.01.2020	1 007 898
Ansvarlig kapital pr. 31.12.2019	1 118 531
Endrede justeringer ifm. overgang til IFRS 9	-633
Ansvarlig kapital pr. 01.01.2020	1 117 898
Beregningsgrunnlag pr. 31.12.2019	4 683 913
Økt fradrag for forsiktig verdsetting	-6 704
Endrede nedskrivninger ifm. overgang til IFRS 9	242
Andre endringer i balanseverdier ifm. overgang til IFRS 9	783
Beregningsgrunnlag pr. 01.01.2020	4 665 836
Kapitaldekning i %	23,96 %
Kjernekapitaldekning	21,60 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,67 %

Askim & Spydeberg Sparebank

Regnskapstall i NOK 1000

	2019	2018	2017	2016	2015 *
Forvaltningskapital	9 200 375	8 685 686	8 018 974	7 721 007	7 111 937
Gj.snitt forvaltningskapital	8 936 558	8 326 999	7 880 205	7 367 934	6 893 671
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	6 473 092	6 254 306	5 927 700	5 789 984	5 540 337
Brutto utlån	7 624 514	7 109 074	6 611 731	6 367 018	6 020 194
Renteinntekter og lignende inntekter	310 249	254 937	242 226	232 787	255 093
Rentekostnader og lignende kostnader	117 207	90 120	83 647	82 654	111 889
Netto rente- og kredittprovisjonsinnt.	193 042	164 817	158 578	150 134	143 204
Utbytte og andre inntekter av verdi- papirer med variable avkastning	14 769	11 986	12 171	11 952	10 183
Provisjonsinnt.og innt. fra banktjenester	66 725	56 010	54 864	46 357	50 679
Provisjonskost.og kostn.ved banktjenester	6 846	6 145	6 038	6 141	6 373
Netto gevinst/-tap av verdipapirer og valuta	6 970	3 410	5 652	7 498	-6 885
Andre driftsinntekter	1 070	1 161	1 629	1 604	1 299
Sum driftsinntekter	82 689	66 422	68 277	61 271	48 903
Lønn m.v	56 716	57 517	54 892	37 813	51 259
Administrasjonskostnader	36 255	33 718	35 631	36 105	46 950
Sum lønn og adm.kostnader	92 971	91 235	90 523	73 917	98 209
Ordinære avskrivninger	2 008	2 640	1 217	1 158	1 979
Nedskrivninger					
Andre driftskostnader	16 510	18 049	22 508	13 196	14 752
Sum driftskostnader	111 489	111 924	114 248	88 271	114 940
Tap på utlån og garantier	29 517	11 265	7 829	6 137	18 610
Gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler	958	1 699	-269	6 220	1 257
Skatt på ordinært resultat	30 148	24 399	24 399	27 754	12 567
Resultat av ordinær drift etter skatt	105 535	85 351	80 111	95 463	47 247
Resultat for regnskapsåret	105 535	85 351	80 111	95 463	47 247
Disponering av overskudd					
Overført til gaver	1 000	0	900	800	300
Overført fra/til gavefond	-1 000	0	-900	-800	-300
Overført til Sparebankenes fond					
Avsatt til utbytte	37 802	28 352	6 000	6 000	6 000
Overført grunnfondskapital	15 398	12 114	12 699	15 150	7 451
Overført utjevningsfond	52 334	44 886	61 412	74 313	33 796
Sum disponert	105 535	85 352	80 111	95 463	47 247
Sum Egenkapital	1 078 511	1 012 550	854 362	782 167	695 398

* 2015 tall er proformataill

Askim & Spydeberg Sparebank

Regnskapstall i % av gjennomsnitts forvaltningskapital

	2019	2018	2017	2016	2015 *
Renteinntekter og lignende inntekter	3,47	3,06	3,07	3,15	3,70
Rentekostnader og lignende kostnader	1,31	1,08	1,06	1,12	1,62
Netto rente- og kredittprovisjonsinnt.	2,16	1,98	2,01	2,03	2,08
Utbytte og andre inntekter av verdi- papirer med variable avkastning	0,17	0,14	0,15	0,16	0,15
Provisjonsinnt.og innt. fra banktjenester	0,75	0,67	0,70	0,63	0,74
Provisjonskost.og kostn.ved banktjenester	0,08	0,07	0,08	0,08	0,09
Netto gevinst/-tap av verdipapirer og valuta	0,08	0,04	0,07	0,10	-0,10
Andre driftsinntekter	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
Sum driftsinntekter	0,93	0,80	0,87	0,83	0,71
Lønn m.v	0,64	0,70	0,70	0,51	0,74
Administrasjonskostnader	0,40	0,40	0,45	0,49	0,68
Sum lønn og adm.kostnader	1,04	1,10	1,15	1,00	1,42
Ordinære avskrivninger	0,02	0,03	0,02	0,02	0,03
Andre driftskostnader	0,18	0,22	0,29	0,18	0,21
Sum driftskostnader	1,24	1,34	1,45	1,19	1,67
Tap på utlån og garantier	0,33	0,14	0,10	0,08	0,27
Gevinst/tap på verdipapirer som beholdes på lang sikt	0,01	0,02	0,00	0,09	0,02
Skatt på ordinært resultat	0,34	0,29	0,31	0,38	0,18
Resultat av ordinær drift etter skatt	1,18	1,02	1,02	1,29	0,69
Overført til gaver	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
Overført til/fra gavefond	-0,01	0,00	-0,01	-0,01	-0,01
Avsatt til utbytte	0,42	0,34	0,08	0,08	0,09
Overført grunnfondskapital	0,17	0,14	0,16	0,21	0,11
Overført utjevningsfond	0,59	0,54	0,78	1,00	0,49
Sum disponert	1,18	1,02	1,02	1,29	0,69
I % av forvaltningskapital					
Sparebankenes fond	0,00 %	0,00 %	0,00%	0,00%	0,00%
Innskutt egenkapital	7,11 %	7,53 %	6,89%	7,16%	7,77%
Gavefond	0,00 %	0,01 %	0,01%	0,02%	0,04%
Grunnfondskapital	1,76 %	1,69 %	1,68%	1,58%	1,51%
Utjevningsfond	2,85 %	2,43 %	2,07%	1,36%	0,45%
Sum egenkapital	11,72 %	11,66 %	10,65%	10,13%	9,78%
Innskudd i % av utlån	84,90 %	87,93 %	89,65%	90,94%	92,03%

* 2015 tall er beregnet på grunnlag av proformataall

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Askim & Spydeberg Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Askim & Spydeberg Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 105 535 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 106 274 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Askim & Spydeberg Sparebank per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Askim & Spydeberg Sparebank per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og administrerende banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 26. mars 2020
KPMG AS

Geir Moen
Statsautorisert revisor

